

Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 6. oktober 2004 af socialministeren (Eva Kjer Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Anbringelsesreform)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Hvis kommunen modtager en underretning om, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte efter kapitel 8, skal kommunen senest 6 hverdage efter modtagelsen af underretningen sende en bekræftelse for modtagelsen.«

3. § 38 affattes således:

»§ 38. Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunen undersøge barnets eller den unges forhold. Afgørelser herom træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 9 og § 39.

Stk. 2. Kommunens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der skal omfatte barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritidsforhold og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 3. I sin undersøgelse skal kommunen afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket. For unge, der er fyldt 15 år, skal undersøgelsen afdække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. § 40 og § 62 a.

Stk. 4. Kommunen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre, jf. § 37 a. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog.

Stk. 5. Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og skal i øvrigt gennemføres så skånsomt som forholdene tillader.

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge stiller sig

til foranstaltninger, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvist ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kommunen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Stk. 8. I forbindelse med undersøgelsen skal kommunen vurdere, om der skal foretages en undersøgelse af eventuelle andre børn i familien.

Stk. 9. Hvis forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, ikke giver samtykke, jf. stk. 1, kan undersøgelsen gennemføres uden samtykke ved at indhente de nødvendige eksisterende oplysninger, jf. § 11 c, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.«

4. § 40 affattes således:

»§ 40. Kommunen træffer afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, jf. dog § 41. En afgørelse efter stk. 3, nr. 8, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Medmindre særlige forhold gør sig gældende, kan støtte kun iværksættes efter gennemførelse af en undersøgelse, jf. § 38 eller § 39. Kommunen skal altid vælge den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger, som kan løse de problemer, der er afdækket gennem undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunen kan iværksætte hjælp indenfor følgende typer af tilbud:

- 1) Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. § 40 b, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien på en døgninstitution, i en plejefamilie, på et andet

godkendt opholdssted, i et kommunalt døgntilbud eller i et botilbud godkendt af amtskommunen efter reglerne i § 94 a.

- 5) Aflastningsordning, jf. § 40 b, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, i et kommunalt døgntilbud, på en døgninstitution eller på et godkendt opholdssted.
- 6) Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.
- 7) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.
- 8) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på eget værelse, i et kommunalt døgntilbud, på en døgninstitution eller på et godkendt opholdssted, som må anses for egnet til at imødekomme barnets eller den unges særlige behov, jf. §§ 40 b, 49, 49 a og 51.
- 9) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
- 10) Anden hjælp der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Stk. 4. Kommunen kan yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 3, samt yde økonomisk støtte, hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Støtten kan ydes, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil.

Stk. 5. Kommunen kan yde økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås eller at en hjemgivelse kan fremskyndes, samt til udgifter, der i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet.

Stk. 6. Hvis kommunen ønsker, at amtskommunen efter § 131 a medfinansierer udgifter ved foranstaltninger efter § 40, stk. 3-5, skal kommunen følge fremgangsmåden i § 131 b.«

5. I § 40 a ændres »§ 40, stk. 2, nr. 11,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8,«.

6. I § 40 b, stk. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4, 5 og 11,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4, 5 og 8,«.

7. I § 41 ændres »§ 40, stk. 2, nr. 1, 6 og 7,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 1, 6 og 7,«.

8. I § 42, stk. 1-3, ændres 3 steder »§ 40, stk. 2, nr. 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8«.

9. § 42 a affattes således:

»§ 42 a. Er et barn eller en ung med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, anbragt uden for hjemmet, og tilbagekaldes samtykket, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om, at barnet eller den unge i op til 6 måneder fra tilbagekaldelsen af samtykket ikke skal kunne hjemgives, uanset at betingelserne i § 42 ikke er opfyldt. En sådan afgørelse om en hjemgivelsesperiode kan træffes, når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det.

Stk. 2. Er et barn eller en ung anbragt uden for hjemmet uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, og er der ikke grundlag for at opretholde anbringelsen, jf. § 42, kan børn og unge-udvalget beslutte, at barnet eller den unge i op til 6 måneder fra afgørelsen ikke skal kunne hjemgives. En sådan beslutning om en hjemgivelsesperiode kan træffes, når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 45, når betingelserne herfor er opfyldt.«

10. I § 45, stk. 4, udgår 3. pkt.

11. I § 45, stk. 6, sidste pkt., ændres »§ 47, stk. 3« til: »§ 47, stk. 4«.

12. §§ 46 og 47 affattes således:

»§ 46. Foranstaltninger efter §§ 40, 41, 42 og 42 a skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål under hensyn til barnets eller den unges særlige behov, eller når den unge fylder 18 år.

Stk. 2. Kommunen træffer afgørelse om hjemgivelse, uanset om barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet efter § 40, stk. 3, nr. 8, § 42 eller § 42 a, jf. dog stk. 3. Hvis kommunen træffer afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 42, skal kommunen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Hvis kommunen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 42.

Stk. 3. Kommunen har ikke pligt til at behandle en begæring om hjemgivelse efter stk. 2 i den

periode, hvor en sag er under behandling i Ankestyrelsen eller ved landsretten.

Stk. 4. Forud for hjemgivelse skal kommunen revidere handleplanen, jf. § 58 a, og angive den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen.

Stk. 5. Den unges opholdskommune skal senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for foranstaltninger efter § 62 a. Kommunen skal samtidig i samarbejde med den unge revidere handleplanen og herunder tage stilling til den unges videre forløb i forhold til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

§ 47. Såfremt kommunen ikke foretager de fornødne undersøgelser, jf. § 38, ikke foretager de fornødne samtaler med barnet eller den unge, jf. § 58, ikke udarbejder de fornødne handleplaner, jf. § 58 a, ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 46 og 56, eller ikke mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 55, stk. 2, kan det sociale nævn træffe afgørelse om,

- 1) at der skal iværksættes en undersøgelse, jf. § 38,
- 2) at der skal finde samtale sted med barnet eller den unge, jf. § 58,
- 3) at der skal udarbejdes en handleplan, jf. § 58 a,
- 4) at en handleplan skal revideres, jf. §§ 46 og 56, og
- 5) at der skal tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 55, stk. 2.

Stk. 2. Hvis der er behov for foranstaltninger efter § 40, og kommunen undlader at iværksætte disse i fornødent omfang, kan det sociale nævn pålægge kommunen at træffe en afgørelse eller selv træffe en foreløbig afgørelse om foranstaltninger.

Stk. 3. Det sociale nævn kan pålægge kommunen at gennemføre afgørelser efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Ankestyrelsen har samme beføjelser som de sociale nævn og kan tillige træffe afgørelse efter §§ 39, 42, 42 a og 44 og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.«

13. Overskriften før § 49 affattes således: »Plejefamilier, opholdssteder m.v.«

14. § 49 affattes således:

»§ 49. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige kommune.

Stk. 2. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af den anbringende kommune.

Stk. 3. Den kommune, der godkender, jf. stk. 1 og 2, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie.

Stk. 4. Egne værelser, kollegier og kollegieliggende opholdssteder, hvor den unge selv råder over sin egen bolig, skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige kommune.

Stk. 5. Opholdssteder for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige amtskommune.

Stk. 6. Afgørelser efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

15. § 49 b affattes således:

»§ 49 b. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler for godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, netværksplejefamilier, egne værelser og opholdssteder efter § 49, stk. 1, 2, 4 og 5. Socialministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler for tilsyn med de kommunale døgn-tilbud efter § 49 a.«

16. § 50 affattes således:

»§ 50. Kommunen betaler for barnets eller den unges ophold.

Stk. 2. Netværksplejefamilier godkendt efter § 49, stk. 2, skal have dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold og kan efter en konkret vurdering få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Ydelsen fastsættes på baggrund af den tidligere bruttoindtægt.

Stk. 3. Socialministeren kan fastsætte satser for godtgørelse for udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 2.«

17. Efter § 52 indsættes før overskriften:

»§ 53. Barnets opholdskommune kan yde støtte til udgifter til forældrenes transport i forbindelse med møder i barnets opholdskommune.«

18. I § 54 ændres »§ 40, stk. 2, nr. 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8«.

19. I § 54 ændres »§ 58 a, stk. 4« til: »§ 58 a, stk. 5«.

20. § 55 affattes således:

»§ 55. Kommunen træffer afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med handleplanen, jf. § 58 a. Samtidig med valg af anbringelsessted skal der tages stilling til barnets eller den unges skolegang. Er anbringelsesstedet beliggende i en anden kommune end barnets eller den unges opholdskommune, har opholdskommunen pligt til at underrette den stedlige kommune forud for anbringelsen.

Stk. 2. Kommunen fører løbende tilsyn med barnets eller den unges forhold under opholdet uden for hjemmet. Kommunen skal som led i tilsynet mindst én gang om året tale med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet.

Stk. 3. I det omfang det må anses for nødvendigt under hensyn til formålet med anbringelsen, træffer kommunen afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v. under opholdet.

Stk. 4. Kommunens afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. Er anbringelse sket med samtykke efter § 40, stk. 3, nr. 8, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse efter § 42, hvis betingelserne herfor er til stede. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunen, jf. stk. 1.

Stk. 6. Er anbringelse sket uden samtykke efter § 42 eller § 42 a, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe fornyet afgørelse efter § 42, hvis betingelserne herfor er til stede. Forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, kan dog meddele samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse efter § 42. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunen, jf. stk. 1, uanset om børn og unge-udvalget efterprøver anbringelsesgrundlaget.«

21. § 56 affattes således:

»§ 56. Kommunen skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning over for

barnet eller den unge, vurdere om indsatsen skal ændres, og om handleplanen, jf. § 58 a, skal revideres. Kommunen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Ved anbringelse uden for hjemmet skal vurderingen ske på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 55, stk. 2, og efter kontakt med forældremyndighedsindehaveren. Vurderingen skal omfatte såvel de dele af handleplanen og indsatsen, som retter sig mod barnet eller den unge, som de dele, der omhandler indsatsen over for familien. Afgørelse om revision af handleplanen træffes så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Er der udarbejdet en særskilt plan for støtten til forældrene efter § 58 a, stk. 7, skal kommunen tilbyde at revidere denne plan, når der er behov for det. Kommunen skal senest 3 måneder efter, at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, tilbyde en revision af planen. Kommunen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.«

22. I § 57, *stk. 1*, indsættes efter 2. pkt.:

»Kommunen har i den forbindelse pligt til at sikre, at forældrene får information om barnets hverdag, og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældre og anbringelsessted.«

23. I § 57, *stk. 2*, indsættes som 5. pkt.:

»Kommunen kan med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at samværret mellem forældre og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en 3. person til stede.«

24. I § 57, *stk. 3, 2. pkt.*, indsættes efter »forbindelsen«: »i form af samvær, brev-, mail- eller telefonforbindelse«.

25. Efter § 57 indsættes i *kapitel 9*:

»§ 57 a. Kommunen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.«

26. § 58, *stk. 1*, affattes således:

»§ 58. Forinden myndigheden træffer afgørelse efter §§ 39, 40 og 41-46, § 47, stk. 2-4, og

§§ 55-57, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge herom.«

27. § 58, *stk. 2, 2. pkt.* affattes således:

»Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt.«

28. § 58 a affattes således:

»§ 58 a. Kommunen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger efter § 40, § 42 eller § 62 a. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan.

Stk. 2. For unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug skal kommunen udarbejde en handleplan for den behandling, der skal iværksættes, samt for den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie og med inddragelse af amtskommunens misbrugscenter.

Stk. 3. For unge under 18 år, der har begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal kommunen udarbejde en handleplan for en indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 4. Kommunen skal udarbejde en foreløbig handleplan, jf. *stk. 3*, senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet.

Stk. 5. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal bygge på de undersøgelser, der er gennemført, jf. § 38, og opstille mål og delmål i forhold til barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritid og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 6. En handleplan skal endvidere angive indsatsens forventede varighed. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 3, nr. 8, og § 42, skal en handleplan tillige angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksæt-

tes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnet eller den unges hjemgivelse.

Stk. 7. Kommunen skal tilbyde forældrene at udarbejde en særskilt plan for støtten til forældrene i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.«

29. I § 59, nr. 2, ændres »§ 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 3«.

30. I § 59, nr. 4, ændres »§ 58 a, stk. 5« til: »§ 58 a«.

31. I § 59 a ændres to steder »3 måneder« til: »6 måneder«.

32. I § 59 a, nr. 3, ændres »§ 58 a, stk. 5« til: »§ 58 a«.

33. I § 60, stk. 1, indsættes efter »forældremyndighedens indehaver«: »og den unge, der er fyldt 15 år«.

34. I § 60, stk. 1, nr. 3, ændres »i op til 3 måneder« til: »i op til 6 måneder«.

35. I § 60, stk. 1, nr. 7, ændres »§ 55, stk. 3 eller 4,« til: »§ 55, stk. 5 eller 6,«.

36. § 60, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Forældremyndighedens indehaver, den unge, der er fyldt 15 år, og plejeforældrene skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag om flytning eller hjemtagelse fra privat familiepleje efter § 64, stk. 4.«

37. § 60, stk. 3, ophæves. Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

38. § 61, stk. 1, affattes således:

»§ 61. Forinden der træffes afgørelse i en sag som nævnt i § 60, påhviler det kommunen at gøre indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 15 år, bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og retten til at udtale sig, inden afgørelsen træffes.«

39. I § 61, stk. 2, ændres »§ 60, stk. 2-4,« til: »§ 60, stk. 2 og 3,«.

40. I § 62, stk. 1, nr. 3, ændres »3 måneder« til: »6 måneder«.

41. I § 62, stk. 1, nr. 7, ændres »§ 55, stk. 3 eller 4,« til: »§ 55, stk. 5 eller 6,«.

42. I § 62, stk. 4, ændres »§ 55, stk. 2,« til: »§ 55, stk. 5 og 6,«.

43. I § 62 a, stk. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 6 og 7,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 6 og 7,«.

44. I § 62 a, stk. 2, indsættes efter »kan opretholdes«: »eller tildeles igen efter det fyldte 18. år«.

45. I § 62 a, stk. 3, nr. 1, indsættes efter »kan opretholdes«: »eller genetableres«.

46. I § 62 a, stk. 3, nr. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 6,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 6,«.

47. I § 62 a, stk. 3, nr. 3, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 7,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 7,«.

48. I § 62 a indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Kommunen skal, i det omfang det er muligt, sørge for, at unge, som har været anbragt uden for hjemmet efter reglerne i kapitel 8, umiddelbart inden det fyldte 18. år får mulighed for at vende tilbage til det tidligere anbringelsessted kortvarigt, uanset om der iværksættes foranstaltninger efter stk. 3.«

49. I § 94 a stk. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4«.

50. I § 108, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.: »Afgørelsen træffes for en bestemt periode.«

51. § 122 affattes således:

»§ 122. Afgørelser om valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted efter § 55, stk. 1 og 3, kan af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, samt af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Afgørelser om behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v., jf. § 55, stk. 3, samt afgørelser om samvær og kontakt efter § 57, stk. 2, kan af den unge, der er fyldt 15 år, og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. I det omfang afgørelsen angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan afgørelsen af denne på samme måde indbringes for det sociale nævn.«

52. I § 123, stk. 4, ændres »§ 47, stk. 3« til: »§ 47, stk. 4«.

53. I § 123 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. I forbindelse med behandlingen af sagen i Ankestyrelsen har forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, ret til at få dækket udgifter til transport til møder i Ankestyrelsen.«

54. I § 124, stk. 1, ændres »§ 47, stk. 3,« til: »§ 47, stk. 4,«.

55. I § 129, stk. 3, nr. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 1-3, 6-10 og 12, § 40 a, § 62 a, stk. 2, og stk. 3, nr. 2 og 3« til: »§ 40, stk. 3, nr. 1-3, 6, 7, 9 og 10, § 40 a, § 62 a, stk. 2, stk. 3, nr. 2 og 3, og stk. 6«.

56. I § 133, stk. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 1-10, § 40, stk. 2, nr. 12,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 1-7, 9 og 10, og stk. 4 og 5,«.

57. I § 135 a, stk. 2, nr. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8«.

58. I § 135 a, stk. 2, nr. 3, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004, som ændret ved § 3 i lov nr. 191 af 24. marts 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 11 c, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »uden forældrenes samtykke«: »samt i forbindelse med undersøgelser efter § 38 i lov om social service«.

2. § 72, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 72. Klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning, jf. dog stk. 2-5 og 7.

Stk. 2. Klage over valg af anbringelsessted efter § 122, stk. 1, i lov om social service har opsættende virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, træffer kommunen, samtidig med afgørelse om valg af anbringelsessted, eller ændret anbringelsessted afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Afgørelsen om, at en afgørelse iværksættes straks, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage over en afgørelse om at anbringelse uden for hjemmet ikke skal opretholdes, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1, i lov om social service, har opsættende virkning.«

Stk. 2-7 bliver herefter stk. 4-9.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2006.

Stk. 2. Kommunens sammenhængende børnepolitik, jf. § 1, nr. 1, skal første gang være udarbejdet og offentliggjort inden udgangen af 2006.

Stk. 3. Kravet om udarbejdelse af handleplaner efter § 58 a gælder ikke for foranstaltninger, hvorom der er truffet afgørelse inden den 1. januar 2006, hvis der efter de hidtil gældende regler ikke var krav om udarbejdelse af en handleplan forud for foranstaltningen. Ved revision af handleplaner, jf. § 56, udarbejdet i forbindelse med en foranstaltning, hvorom der er truffet afgørelse før den 1. januar 2006, stilles der ikke krav om, at handleplanen skal opfylde betingelserne i § 58 a, stk. 5, nr. 1-6.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Formål og principper
3. Hovedpunkter i lovforslaget
 - 3.1 Tidlig indsats
 - 3.2 Undersøgelser og handleplaner
 - 3.3 Inddragelse
 - 3.4 Foranstaltninger
 - 3.5 Anbringelser
 - 3.6 Udslusning og efterværn
 - 3.7 Dokumentation og opfølgning
 - 3.8 Implementering og kontrol
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

1. Indledning

Satspuljepartierne tilkendegav i forbindelse med aftalen om udmøntningen af satspuljen for 2004, at de var enige i nødvendigheden af at gennemføre en anbringelsesreform. Partierne har med aftalen om en forstærket indsats for udsatte børn og familier indgået forlig om en sådan reform.

Baggrunden for reformen er, at forskning og evalueringer i de senere år gang på gang har konkluderet, at kvaliteten i indsatsen for udsatte børn er for dårlig. Der arbejdes ikke tilstrækkeligt målrettet med at tilpasse indsatsen til det enkelte barns behov, der følges ikke tilstrækkeligt op på indsatsen, og der dokumenteres ikke i et omfang, som gør det muligt at vurdere effekterne af indsatsen, ligesom børnenes retssikkerhed ikke sikres tilstrækkeligt. Samtidig sættes der ofte først ind relativt sent, dvs. i teenageårene.

Problemerne på området viser sig endvidere ved, at både danske og internationale undersøgelser peger på, at børn, som har været anbragt uden for hjemmet, statistisk set ofte klarer sig dårligt som voksne både erhvervs-, familie- og sundhedsmæssigt.

Årsagerne til flere af problemerne ligger i sagsbehandlingen. Der mangler ofte forud for afgørelsen om en foranstaltning grundige undersøgelser af barnets situation, der kan ligge til grund for målrettede indsatser. Samtidig mangler der ofte handleplaner, der indeholder beskrivelser af klare mål og delmål med henblik på at synliggøre kravene til selve indsatsen og forbedre opfølgning og eventuel justering af indsatsen.

Det er vigtigt at understrege, at når sagsbehandlingen udpeges som et væsentligt element i problemerne på området, så er det ikke ensbetydende med, at det er sagsbehandlerne, som er problemet. Det er i lige så høj grad den organisation og ledelse, der har ansvaret for sagsbehandlingen.

Med reformens forbedringer af den kommunale sagsbehandling sikres bedre mulighed for at følge med i, hvordan det går med barnet og familien. Kommunen kan følge op på, om indsatsen for det enkelte barn virker, og der kan indsamles viden om effekten af foranstaltningerne generelt. Dermed kan kvaliteten i indsatsen styrkes både for det enkelte barn her og nu og på hele anbringelsesområdet på længere sigt.

2. Formål og principper

Det er målsætningen med reformen, at de anbragte børn skal have samme muligheder som andre børn for uddannelse, arbejde og familieliv.

En anbringelse uden for hjemmet skal andet og mere end fjerne barnet fra en uacceptabel situation i hjemmet. Anbringelsen skal også bidrage positivt til at hjælpe barnet videre. Det afgørende pejlemærke for reformen er således *barnets bedste*.

Reformen udgøres samlet set både af dette lovforslag samt af en række initiativer, der skal sikre, at loven bliver gennemført efter hensigten, bl.a. efteruddannelse til sagsbehandlerne. Derudover er det i forbindelse med reformen aftalt, at der skal udarbejdes forskellige modeller for en ny aflønningsstruktur på plejefamilieområdet, samt at der skal gennemføres et udredningsarbejde vedrørende forældres og børns retssikkerhed i forhold til spørgsmål om permanente

anbringelser, bisiddere til børn og unge samt børn og unge-udvalgets sammensætning.

Partierne bag reformen er også enige om at præcisere, at kommunerne ikke må tage *usaglige* økonomiske hensyn ved valg af tilbud til det enkelte barn. Det betyder, at kommunen ikke må tage økonomiske hensyn, som betyder, at der vælges en løsning, som ikke tilgodeser barnets behov. Samtidig er der dog også tale om et område, hvor der årligt anvendes knap 10 mia. kr., hvorfor det er nødvendigt, at der tages *saglige* økonomiske hensyn.

Kommunerne skal således være opmærksomme på at få mest muligt for pengene – indsatsen skal være omkostningseffektiv, og der skal være fokus på effektiv tilrettelæggelse af arbejdet, både i forvaltningen og i de sociale tilbud. Reformen ændrer således ikke på kravet til kommunerne om at levere det bedste og billigste tilbud, der imødekommer barnets behov.

Det afgørende grundlag for forbedringer i indsatsen og for at gøre op med *usaglige* økonomiske hensyn er, at der sker tydelige forbedringer af den kommunale sagsbehandling. Dermed sikres større synlighed og dokumentation af indsatsen – og samtidig strammes kontrollen med kommunerne op.

Endelig er det et centralt princip, at indsatsen altid skal tilpasses det enkelte barn og den enkelte families behov. Lovgivningen dækker således mange forskellige målgrupper med forskellige behov, der skal behandles forskelligt. Konkret betyder dette f.eks., at indsatsen i forhold til børn og unge med væsentlige fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser skal tage hensyn til og indrettes efter de særlige forhold, der gør sig gældende for denne gruppe. Eksempelvis kan det i forhold til denne gruppe være nødvendigt med særlige fremgangsmåder for at sikre inddragelsen af og informationen til børnene.

3. Hovedpunkter i lovforslaget

3.1. Tidlig indsats

Forebyggelse og tidlig indsats er af afgørende betydning for at sikre udsatte børn og unge en god opvækst. Derfor stilles der forslag om at ændre § 4, så kommunerne pålægges at udarbejde en sammenhængende børnepolitik, som skal øge fokus på den rolle, som f.eks. dagtilbud og skole spiller i den tidlige indsats, samt sikre sammenhængen mellem normalsystemet og den særlige sociale indsats over for de udsatte børn og unge.

Det er også hensigten at skabe en bedre sikring af, at kommunerne tidligt får øje på og hjælper de børn, som har problemer, f.eks. ved hurtig reaktion på underretninger. Det foreslås, at kommunerne i § 36 a

forpligtes til at kvittere skriftligt for alle underretninger, og at der i § 38 indføres en tidsfrist, således at kommunen skal have gennemført undersøgelsen senest inden for 4 måneder.

3.2 Undersøgelse og handleplaner

Det er vigtigt, at der bliver foretaget en kvalificeret og grundig afdækning af barnets situation fra starten. Det styrker mulighederne for at tilrettelægge sagen hensigtsmæssigt og fra starten vælge de rigtige foranstaltninger.

For de familier og børn, der modtager hjælp, er der ofte tale om en ophobning af flere sociale problemer, og man kan ikke forvente, at en indsats på et enkelt område kan løse problemerne. Ifølge Socialforskningsinstituttets (SFI) evaluering »*Børnesager. Evaluering af den forebyggende indsats*« fra 2002 er der bedst effekt af en bredspektret indsats, der sætter ind på flere niveauer af børnenes, de unges og familiernes liv.

Efter den gældende § 38 skal kommunen undersøge forholdene for børn, der antages at trænge til særlig støtte. En grundig tværfaglig undersøgelse giver overblik over barnets samlede situation, således at det kan vurderes, om en indsats skal iværksættes, og i givet fald hvilken, med henblik på at skabe sammenhæng og kontinuitet i barnets liv.

Der har vist sig at være problemer med forståelsen af indholdet i en § 38-undersøgelse og udarbejdelsen heraf, og lovforslaget har derfor til formål at præcisere kravene til undersøgelserne, således at der fast indgår bestemte forhold i undersøgelsen. Undersøgelsen skal således afdække både ressourcer og problemer i forhold til følgende punkter: 1) Udvikling og adfærd, 2) Familieforhold, 3) Skoleforhold, 4) Sundhedsforhold 5) Fritidsforhold og venskaber og 6) Andre relevante forhold.

Punkterne giver endvidere mulighed for løbende og systematisk at følge op på, om indsatsen virker efter hensigten, eller om der er behov for justeringer. Samtidig giver de faste punkter og den klare målbeskrivelse bedre grundlag for dokumentation og evaluering.

De 6 punkter i undersøgelsen understreger, at der skal ses på alle aspekter af barnets eller den unges tilværelse eller problemer. Ifølge SFI's forskningsgennemgang »*Anbringelser af børn og unge uden for hjemmet*« fra 2003 viser forskningen, at der ofte er for lidt fokus på skolegang og sundhed, selvom netop disse problemer ofte spiller tæt sammen med og forstærker barnets eller den unges sociale problemer.

Hvis et barn har behov for særlig støtte, vil eventuelt søskende også kunne have brug for hjælp, selv om

kommunen endnu ikke har modtaget en underretning om disse børn. For at sikre en tidlig indsats præciseres det derfor, at kommunen har pligt til at overveje, om der skal foretages en § 38-undersøgelse af eventuelle andre børn i familien.

Herudover foreslås en udvidelse af mulighederne for at belyse sagen, når det ikke er muligt at opnå forældrenes samtykke til en undersøgelse.

Måltrettet indsats for de store børn

Det foreslås, at undersøgelser efter § 38 af unge over 15 år skal afdække de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til denne aldersgruppe, og som skal indgå ved valg af foranstaltning efter § 40 og § 62 a. SFI's forskningsoversigt »Anbringelser af børn og unge uden for hjemmet« fra 2003 peger på, at mange anbringelser af store børn bryder sammen og derfor skaber meget usammenhængende forløb for de unge. Dette kan forværre problemerne, f.eks. ødelægges de unges muligheder for at få en stabil skolegang og varig tilknytning til venner og kammerater, der netop spiller en vigtig rolle for de større børn.

Undersøgelsen skal derfor afdække de særlige forhold, der gør sig gældende for denne aldersgruppe, for at give grundlag for at løse problemerne i nærmiljøet og gøre brug af de ressourcer, der findes her.

Samtidig foreslås det at fremhæve kommunernes muligheder for at tilbyde en indsats i nærmiljøet i form af egne værelser, bostøtte-steder m.v. ved at udskille disse former for anbringelsessteder fra plejefamiliebegrebet i § 49. En indsats eller en anbringelse i nærmiljøet kombineret med relevant støtte kan således være en fordel, især for de unge, som ikke har særlige behandlingskrævende problemer.

Der vil imidlertid fortsat være større børn, for hvem den bedste løsning vil være en anbringelse uden for hjemmet væk fra nærmiljøet. Nogle unge har således på grund af kriminalitet, overgreb fra forældrene eller andre forhold bedst af at komme væk fra nærmiljøet. I disse tilfælde skal der fra starten vælges en anbringelse.

3.3 Inddragelse

Inddragelse af barnet, familien og netværket er et vigtigt tema i lovforslaget - både for at fremme en god proces omkring den sociale indsats og for at sikre, at sagen belyses bedst muligt. Inddragelsen af familie og netværk understreges, fordi det er centralt for at sikre barnets behov bedst muligt - ikke fordi der skal tages mere hensyn til familien og forældrene på bekostning af barnet.

Inddragelse af barnet

Det er problematisk, hvis børn ikke inddrages i deres egne sager, bl.a. fordi der kan gå væsentlige oplysninger tabt, hvis sagsbehandleren ikke selv taler med barnet eller den unge. Samtidig er det vigtigt, at der bliver taget hensyn til barnets eller den unges egen opfattelse af situationen.

Efter den gældende § 58 skal kommunen tale med barnet, inden den beslutter at iværksætte foranstaltninger, og inden der træffes afgørelse om at hjemgive et barn eller en ung fra en anbringelse. Men i forhold til andre vigtige afgørelser er der ikke krav om at høre barnet eller den unge. Med reformen ønskes det, at barnet eller den unge får en mere central placering i sagsbehandlingen. Derfor foreslås det at ændre § 58, så kommunen får pligt til at have en samtale med barnet eller den unge, inden der efter servicelovens kapitel 8 træffes afgørelser, som berører dem. Det vil bl.a. være afgørelser om samvær under anbringelse, ophør af forebyggende foranstaltninger og valg af anbringelsessted.

Reformen sikrer i øvrigt børn og unges retssikkerhed ved at udvide klagemulighederne og retten til gratis advokatbistand.

Inddragelse af familie og netværk

Ved at inddrage barnet og familien sikres et godt udgangspunkt for samarbejde mellem kommunen og barnets familie og netværk, så man bedre undgår, at barnet bliver midtpunkt i en konflikt mellem familien og myndighederne. Samtidig giver det mulighed for at trække på viden og ressourcer i familien og netværket.

For at sikre at denne inddragelse finder sted, lægges der med lovforslaget op til at indføre en ny bestemmelse om, at kommunen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familien og netværket. Kommunen kan f.eks. benytte sig af familierådslagning eller netværksmøde. Der findes mange måder at arbejde med inddragelse på. Det afgørende er, at kommunen overvejer, hvordan familien og netværket kan inddrages systematisk i den enkelte sag.

3.4. Foranstaltninger

Udsatte børn og familier er forskellige, og de løsninger, der kan hjælpe dem, er også forskellige. Det er afgørende at tage udgangspunkt i det enkelte barn og vælge en løsning, der bedst muligt imødekommer netop dette barns behov. Grundlaget for dette er den grundige undersøgelse og handleplanen, der indeholder mål og delmål for indsatsen.

§ 38-undersøgelse og handleplan i alle sager om foranstaltninger

Udgangspunktet for at kunne vælge den rigtige indsats er, at man ved, hvad der er behov for. En god undersøgelse er derfor en betingelse for, at man fra starten kan vælge den rigtige hjælp, beskrive formålet med en foranstaltning og løbende følge op på, om foranstaltningerne har de ønskede virkninger.

Derfor foreslås det for det første, at der indsættes et tydeligt krav om, at foranstaltninger efter § 40 som altovervejende hovedregel kun kan iværksættes efter, at der er gennemført en undersøgelse efter § 38 eller § 39.

For det andet foreslås det, at der skal være udarbejdet en handleplan i alle sager om særlig støtte, også i alle sager om forebyggende foranstaltninger.

I handleplanen skal der være beskrevet mål og delmål for indsatsen, og de samme punkter, som indgår i § 38 undersøgelsen, skal indgå. En tæt sammenhæng mellem undersøgelse, handleplan og opfølgning sikrer, at der bedst muligt bliver taget hånd om barnet eller den unge, og at man undgår udgifter til foranstaltninger, der ikke giver de ønskede forbedringer af situationen. Kravet om en klar sammenhæng mellem behov og indsats styrker således kontinuiteten i den enkelte sag. Der skal være faglige argumenter for at ændre i handleplanen og indsatsen. Ændringer skal eksempelvis være begrundet med, at mål eller delmål er nået hurtigere end forudsat eller ikke kan nås med den iværksatte foranstaltning.

En udførlig handleplan er desuden med til at give familien information om baggrunden for indholdet i og det forventede forløb af indsatsen.

En målrettet og fleksibel indsats

For at sikre en målrettet indsats foreslås det, at det i § 40 understreges, at de forskellige foranstaltninger, som oplistes, dækker forskellige typer af støtte. Det vil sige, at hver enkelt type kan have forskelligt indhold. Formålet med ændringen er at understrege, at de oplistede foranstaltningstyper kan og skal tilpasses behovene i den enkelte sag. Som hidtil vil det ligeledes være muligt at kombinere de forskellige foranstaltninger og f.eks. yde familiebehandling, mens barnet eller den unge er anbragt. Samtidig foreslås det tilføjet, at kommunerne udover de nævnte typer af foranstaltninger kan iværksætte andre tilbud, som indebærer rådgivning, behandling, praktisk eller pædagogisk støtte.

Målet er at give kommunerne så vide rammer som muligt i forhold til at målrette indsatsen til den enkelte familie. Lovgivningen må ikke begrænse den udvikling af nye tilbud, der sker løbende. Flere kommuner

har f.eks. i disse år gode erfaringer med forskellige projekter omkring børnehuse og andre tiltag i nærmiljøet.

Det vil stadig være gældende, at betingelser for at iværksætte støtten, jf. stk. 1, skal være opfyldt, herunder at indsatsen skal være rettet mod de problemstillinger, der er afdækket med en undersøgelse efter § 38.

Endelig foreslås det at udvide kommunernes mulighed for at yde økonomisk støtte efter § 40. I forhold til den transbestemte økonomiske støtte foreslås det at åbne mulighed for at give støtte til udgifter i forbindelse med barnets eller den unges kontakt til en person i netværket og støtte til udgifter, der kan erstatte en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning.

3.5. Anbringelser

Med bedre § 38-undersøgelser og klare mål i handleplanerne bliver det mere tydeligt, hvad anbringelsesstederne skal levere, og det bliver lettere at vælge det rigtige sted. Men samtidig er det vigtigt at arbejde med at udvikle kvaliteten af indsatsen på de pågældende steder.

Plejefamiliernes uddannelse

I gældende lovgivning er der ingen krav til, i hvilket omfang kommende plejefamilier skal forberedes og rustes til den opgave, det er at være plejefamilie. Dette har naturligvis betydning for kvaliteten af indsatsen, ligesom det kan have betydning for kontinuiteten af barnets eller den unges forløb, hvis dårlig forberedelse betyder, at plejefamilien efter en kort periode ikke længere ønsker at påtage sig opgaven som anbringelsessted.

Det er derfor et vigtigt mål med lovforslaget at sikre bedre forberedelse af plejefamilierne. Det foreslås derfor, at der stilles krav om, at kommunen i forbindelse med godkendelsen efter § 49 skal sørge for, at plejefamilier og netværksplejefamilier deltager i et kursus i at være plejefamilie. Kurserne skal bl.a. give en bedre forberedelse til samværet med de udsatte børn og samarbejdet med de biologiske forældre. Kurserne vil samtidig styrke rekrutteringen af plejefamilier, da kurserne giver mulighed for at få indblik i opgaven, inden man modtager et barn eller en ung. Dette er bl.a. vigtigt i forhold til plejefamilier med anden etnisk baggrund, som der i dag er stor mangel på.

Samarbejde og samvær under anbringelsen

Det påvirker anbragte børn og unge negativt, hvis der er konflikt mellem forældrene og anbringelsesstedet. For forældrene kan det være en meget vanskelig proces, at barnet anbringes, og forældrene ønsker ofte

god information om barnets hverdag. Samtidig kan der opstå konflikter om, hvem der bestemmer hvad i forhold til barnet. Derfor foreslås det at ændre § 57, så det klart fremgår, at kommunen skal sikre, at forældrene får de relevante informationer, og at kommunen skal bidrage til at forebygge konflikter og løse konflikter.

Klage over anbringelsessted

Efter de gældende regler er det kommunen, der træffer afgørelse om anbringelsessted, og forældremyndighedsindehaver samt børn over 15 år kan klage over en afgørelse om anbringelsessted.

Reglerne er i praksis blevet fortolket således, at forældremyndighedsindehaver og børn over 15 år har ret til at klage over anbringelsestypen, dvs. om der er tale om døgninstitutioner eller familiepleje. Det betyder, at man ikke kan klage over det konkrete anbringelsessted, f.eks. at man har fået en plejefamilie frem for en anden.

Valget af det konkrete anbringelsessted kan imidlertid være en lige så indgribende afgørelse for barnet og familien som valget mellem en døgninstitution og en familiepleje, da det typisk er de personlige relationer, der er afgørende for børns og forældres vurdering af et anbringelsessted.

Derfor lægges der med lovforslaget op til at ændre § 55, så børn og forældre får mulighed for at klage over både anbringelsestype og anbringelsessted. På den måde vil der være klagemulighed også i tilfælde, hvor et barn eksempelvis flyttes fra en plejefamilie til en anden. Samtidig udvides klageadgangen, så børn fra 12 år får ret til at klage over anbringelsessted.

Af hensyn til kontinuiteten foreslås det, at klagen som udgangspunkt har opsættende virkning.

Netværksanbringelser

Det er et vigtigt mål for anbringelsesreformen i højere grad at udnytte ressourcer i barnets familie og netværk. SFI's forskningsoversigt »Anbringelser af børn og unge uden for hjemmet« fra 2003 peger på, at udenlandske erfaringer med anbringelser i netværket er gode. Børnene har bedre kontakt til deres biologiske familie og udsættes i mindre grad for opbrud og skift i anbringelsesforløbet. Derved bidrager netværksanbringelser til at styrke kontinuiteten for barnet. Med reformen lægges der derfor op til at fremme anbringelser i plejefamilier fra netværket.

Der kan imidlertid også være problemer i forhold til at anbringe børn i netværket. Netværksplejefamilien skal som plejefamilierne sættes grundigt ind i de konflikter, der kan opstå. Samværet med de biologiske

forældre kan her være særligt vanskeligt. Forudsætningen for netværksanbringelser er derfor, at kommunen bidrager med den nødvendige supervision og støtte.

Det er allerede efter de gældende regler muligt at anbringe børn og unge hos familiemedlemmer eller andre fra netværket, men med reformen foreslås det at ændre godkendelsesproceduren i § 49, så netværksplejefamilien alene skal være specifikt egnet til at modtage det konkrete barn, men ikke nødvendigvis generelt egnet til også at kunne modtage andre børn.

Det foreslås at indføre særlige godtgørelsesregler for netværksplejefamilier i § 50. En anbringelse i en netværksplejefamilie skal derudover følge samtlige almindelige regler om anbringelser. Det betyder, at barnet/den unge, forældrene og netværksplejefamilien skal have den samme støtte som ved anbringelse i almindelig familiepleje. Samtidig gælder kommunens forpligtigelse efter § 57 til at støtte op omkring samarbejdet mellem anbringelsessted og forældre også i forhold til netværksplejefamilier, og netværksplejefamilien skal deltage i et kort kursus i forbindelse med godkendelsen. Der skal udarbejdes handleplan, føres tilsyn, forældrene skal tilbydes en støtteperson m.v. Endelig gælder der de samme regler om, at der under anbringelsen kan ydes anden støtte efter § 40, hvis barnet har behov for det.

Det afgørende for, om der i den konkrete situation vælges en netværksanbringelse, skal være hensynet til barnets bedste. Valget af anbringelsessted skal således ske ud fra § 38-undersøgelsen og en konkret vurdering af, hvorvidt der i barnet eller den unges netværk findes personer, som har ressourcer til at imødekomme barnets eller den unges behov. Det vil i øvrigt være helt afgørende, at netværksplejefamilien er parat til at modtage barnet med de opgaver, der følger med.

Kontakt til personer fra netværket under en anbringelse

Af § 32 fremgår det, at der skal lægges vægt på at give barnet eller den unge en stabil og god voksenkontakt i opvæksten.

Meget tyder dog på, at barnets eller den unges forhold til personer fra netværket ikke altid vedligeholdes i tilstrækkeligt omfang under en anbringelse. Tidligere anbragte har oplevet, at de gennem deres opvækst har savnet en fast voksen person, mens bedste-forældre og andre nærtstående til anbragte børn og unge har savnet et mere hyppigt samvær med de anbragte børn eller unge.

Det er af stor betydning, at barnet eller den unge kan bevare og udbygge sine relationer til personer fra netværket – også under anbringelsen. Derfor vurderes

det, at der er behov for at stramme den gældende lovgivning op, så dette formål fremmes.

For det første foreslås det tilføjet i § 38, at barnets eller den unges relationer til betydningsfulde personer i netværket skal være afdækket i undersøgelsen af barnets situation. For det andet understreges det i § 55, at kommunen træffer afgørelse om samvær med personer fra netværket, når der er behov for dette. De to ændringer skal ses i sammenhæng, således at ændringen i § 38 sikrer kommunen et godt grundlag for at tage stilling til behovet for kommunens bidrag til at understøtte barnets eller den unges kontakt til en voksen eller flere voksne. Der kan f.eks. være tale om bedste-forældre, mostre, onkler eller andre, som barnet har en særlig tilknytning til, f.eks. en sportstræner eller venner af familien.

I nogle tilfælde vil forældrene selv sørge for, at barnet eller den unge har den nødvendige kontakt til disse personer. Andre gange er der behov for, at kommunen fastlægger samværet og eventuelt medvirker til den nærmere afvikling. Det foreslås samtidig at ændre på § 40, så der bliver bedre muligheder for at yde økonomisk støtte til transport i forbindelse med et sådant samvær.

Anbragte børns skolegang

For at sætte øget fokus på anbragte børns og unges skolegang foreslås det som nævnt at stille krav om, at skoleforhold både skal indgå i undersøgelsen og i handleplanen.

Derudover foreslås det at ændre § 55, så der stilles krav om, at der skal tages stilling til skolegang samtidig med valg af anbringelsessted. Ofte er der ikke taget stilling til, hvor et barn eller en ung skal gå i skole, før en anbringelse gennemføres, og det kan betyde, at barnet eller den unge i forbindelse med en anbringelse oplever perioder uden skolegang. Det kan også betyde, at et barn eller en ung modtager undervisning på et opholdssteds interne skole, uden at der er taget stilling til, om dette undervisningstilbud er det rigtige for barnet/den unge.

Målet med forslaget er således at sikre, at der sker en rettidig planlægning af barnets eller den unges fremtidige skolegang, herunder at give mulighed for at se valget af skoletilbud i sammenhæng med valget af anbringelsessted. Det kan f.eks. spille en rolle, at der tæt på et anbringelsessted findes en folkeskole, hvor det vurderes, at barnets vil få et konstruktivt skoleforløb både fagligt og socialt.

3.6. Udslusning og efterværn

Lovforslagets målsætning om at styrke kontinuiteten for anbragte børn har særlig betydning i forbindelse med overgangen mellem anbringelsesstedet og hjemmet.

Hjemgivelse og hjemtagning

Lovgivningen fastsætter, at foranstaltninger skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål, eller når den unge fylder 18 år. Når en anbringelse ophører, skal kommunen angive den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen i handleplanen, jf. § 58 a.

Uanset om der er tale om en tvangsmæssig eller en frivillig anbringelse, er det vigtigt, at hjemgivelsen er godt forberedt. Det er vigtigt, at hjemgivelsen sker så skånsomt som muligt for barnet eller den unge. Det gælder uanset, om det er forældremyndighedens indehaver eller kommunen, der ønsker barnet hjemtaget eller hjemgivet.

Her spiller særligt handleplanen en rolle, da der ved hjælp af mål og delmål i handleplanen følges op på, om indsatsen virker efter hensigten. Såfremt en foranstaltning ændres, fordi målet er nået, skal handleplanen bruges til at planlægge det videre forløb. For at fremme hensynet til kontinuitet og tryghed for barnet eller den unge foreslås det derfor at præcisere den eksisterende pligt til at revidere handleplanen i forbindelse med hjemtagning/hjemgivelse.

Lovforslaget ændrer derudover på reglerne for udskydelse af hjemgivelse i § 42 a. Udslusningsperioden forlænges til 6 måneder, og betingelserne for at anvende bestemmelsen udvides, således at hensynet til de anbragte børn og unge kommer til at spille en større rolle.

Efterværn

Efterværn er foranstaltninger til unge i alderen fra 18 til 22 år, dvs. fra den unge fylder 18 år til den unge fylder 23 år. Efter de gældende regler kan visse former for efterværn kun tildeles umiddelbart i forbindelse med, at den unge fylder 18 år. Det drejer sig om opretholdelse af en personlig rådgiver eller kontaktperson efter stk. 2 samt opretholdelse af en anbringelse efter stk. 3, nr. 1. Erfaringer har vist, at nogle 18-årige afslår tilbuddet om efterværn, fordi de, i forbindelse med at de forlader deres hidtidige anbringelsessted, har lyst til at stå på egne ben. Når de senere eventuelt løber ind i problemer, er det for sent at anvende de nævnte foranstaltninger, fordi der kun er hjemmel til at opretholde disse foranstaltninger – ikke til at genetablere dem.

Det foreslås derfor at løse dette problem ved at gøre det muligt for kommunerne at genetablere de nævnte foranstaltninger, også selvom dette ikke sker umiddelbart, når den unge fylder 18.

Samtidig foreslås det at give kommunen pligt til at træffe en afgørelse om, at der skal iværksættes efterværn efter § 62 a, 6 måneder inden den unge fylder 18 år. Dermed øges opmærksomheden omkring muligheden for efterværn, og den unge får mulighed for at klage over kommunens afgørelse om, at der ikke skal ydes efterværn. Der vil være opsættende virkning af en eventuel klage over, at der ikke ydes efterværn i form af en forlængelse af en anbringelse efter det 18. år, jf. § 62 a.

Fleksibelt efterværn

Efter de gældende regler er efterværn de særlige foranstaltninger, som nævnes i § 62 a. Nogle tidligere anbragte har ikke behov for en egentlig foranstaltning efter § 62 a, men alene en mere løs tilknytning til et tidligere anbringelsessted.

Unge, der har været anbragt lang tid et sted, har ofte opbygget et særligt forhold til de voksne på anbringelsesstedet. Ligeledes kan nogle unge have behov for at kunne komme tilbage, f.eks. i forbindelse med ferier og højtider. Sådanne kontakter og besøg på tidligere anbringelsessteder finder allerede sted i mange tilfælde. Det er imidlertid hensigten at ændre § 62 a, så det sikres, at alle tidligere anbragte som udgangspunkt har mulighed for at bevare kontakten til det tidligere anbringelsessted og komme på besøg f.eks. i forbindelse med ferier og højtider.

3.7. Dokumentation og opfølgning

I de senere år er der taget en række initiativer til at indsamle erfaringer og måle på effekten af de sociale tilbud, herunder eksempelvis Socialministeriets evalueringsprogram og KABU-projektet om Kvalitet i Anbringelser af Børn og Unge.

Der mangler imidlertid stadig viden om effekten af foranstaltningerne, og det har hidtil været vanskeligt at skaffe denne viden, bl.a. fordi der ofte ikke er beskrevet et mål med foranstaltningerne i den enkelte sag. Det gør det vanskeligt at følge op på den enkelte sag, og det gør det vanskeligt at dokumentere eller evaluere foranstaltningerne.

Lovforslaget skal lette disse vanskeligheder, da lovforslaget som tidligere nævnt stiller krav om mere detaljerede målbeskrivelser i den enkelte sag. Dermed styrkes muligheden for dokumentationen af og opfølgningen på indsatsen - både i forhold til det enkelte barn og på tværs.

Bedre planlægning og opfølgning i den enkelte sag

Ofte sker der ikke en tilstrækkelig detaljeret planlægning af eller opfølgning på foranstaltninger over for de udsatte børn og unge. Dette er problematisk. I mange tilfælde er der tale om meget indgribende foranstaltninger og meget udsatte børn og unge. Det er derfor nødvendigt, at indsatsen bliver nøje planlagt, og at der løbende bliver fulgt op på, om indsatsen og barnets eller den unges situation er tilfredsstillende.

Derfor foreslås en række ændringer, som tilsammen skal skabe bedre planlægning og opfølgning og derigennem en mere effektiv og konstruktiv indsats.

Der stilles i § 58 a mere detaljerede krav til indholdet i handleplaner. Både formålet og de enkelte indsatser skal beskrives. De mere detaljerede handleplaner vil i sig selv give bedre muligheder for at følge op på sagerne. Derudover strammes kravene til opfølgningen i § 46 ved, at det præciseres, at kommunen ikke blot skal overveje, om der er behov for at revidere handleplanen, men også foretage en vurdering af indsatsen.

Derudover foretages en særlig opstramning af reglerne i § 55 og § 56 om opfølgning og tilsyn under en anbringelse. Der er i dag ikke nogen krav om, hvor tit kommunen skal besøge og tale med et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet. Der har været tilfælde, hvor kommunens tilsyn kun sjældent har fundet sted. For at forbedre tilsynet foreslås det at ændre § 55, så der stilles krav om, at kommunen mindst én gang om året skal tale med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet. Jævnlig kontakt med barnet vil skabe et godt grundlag for at vurdere barnets udvikling og give mulighed for, at indsatsen hele tiden er målrettet barnets behov.

Da opfølgningen således skal være betydeligt grundigere og mere omfattende end i dag, ændres kravet i § 56 om, at dette skal ske mindst hvert 6. måned til et krav om, at dette sker mindst hver 12. måned. Det vurderes, at det af hensyn til barnets og den unges oplevelse af kontinuitet i nogle sager vil være mest hensigtsmæssigt, at denne mere grundige opfølgning alene finder sted én gang om året. For et barn, der har været anbragt i flere år hos samme familiepleje, kunne det således skabe unødigt uro, hvis anbringelsen og hele barnets situation skulle vurderes hvert halve år.

Ved at ændre fristen for opfølgning i § 56 opnår man samtidigt, at den følger reglen i § 55 om mindst ét årligt besøg og én årlig samtale med de anbragte børn. Dermed understreges det, at vurderingen af indsatsen skal ske på baggrund af besøg på anbringelsesstedet og samtale med barnet eller den unge. Førstehåndstrykket af barnets eller den unges situation

og barnets eller den unges egen vurdering af forholdene inddrages således også i opfølgningen.

Bestemmelsen er en minimumsstandard, og kommunen skal lave hyppigere opfølgninger, når der er behov for dette.

Evaluering på tværs

Kravene til hvilke punkter, der skal indgå i undersøgelse og handleplan, vil muliggøre, at der kan følges op på tværs af de enkelte sager. Dermed bliver der bedre betingelser for at gennemføre forskning og evaluering på området.

Samtidig vil det indgå i bekendtgørelsen om de standarder for sagsbehandling, som kommunen skal udarbejde, at kommunen skal tage stilling til, hvordan den vil sikre løbende erfaringsopsamling i kommunen.

Endelig vil der i forbindelse med reformen ske en øget central indsats for at følge med i udviklingen på området og evaluere indsatsen. For det første afsættes der i forbindelse med anbringelsesreformen 2 mio. kr. årligt i årene 2006-2009 til forskning og evaluering af reformens virkninger. For det andet vil der ske en udbygning af de statistiske oplysninger, som indsamles på området. I den løbende evaluering, forskning og opfølgning vil der bl.a. være fokus på anvendelsen af netværksanbringelser og udviklingen i indsatsen over for de 15-18-årige.

Endvidere vil loven blive omfattet af lovovervågning med henblik på at styrke og systematisere vurderinger af, om målene med lovgivningen faktisk nås.

3.8. Implementering og kontrol

Et vigtigt element i reformen er implementeringen. Allerede i den eksisterende lovgivning er der lagt vægt på flere af de mål, der også prioriteres i reformen, eksempelvis inddragelse, kontinuitet og sammenhæng i indsatsen. Men lovgivningen anvendes ikke i tilstrækkeligt omfang i overensstemmelse med de gode intentioner. Det søger anbringelsesreformen at råde bod på både direkte ved at stille klare og tydelige krav i lovgivningen samt ved at gennemføre en række implementeringsaktiviteter.

Standarder for sagsbehandlingen forpligter kommunale politikere og ledere

I forbindelse med reformen lægges der op til, at socialministeren udmønter hjemlen i § 58 b til at fastsætte nærmere regler om, at kommunerne skal fastsætte standarder for sagsbehandlingen i børnesager. Disse standarder understøtter bestræbelserne i reformen på flere måder.

Standarderne skal vedtages af det politiske og ledelsesmæssige niveau i kommunen, og de skal ses i relation til den sammenhængende børnepolitik. Det er således en metode til at engagere politikere og ledere i spørgsmålet om sagsbehandling. Der skabes hermed opmærksomhed om og ledelsesmæssig ansvarlighed i forhold til indholdet i lovgivningen om sagsbehandling mv. i kommunen. Da standarderne ligeledes forudsættes offentliggjort, vil den demokratiske kontrol af kommunens sagsbehandling på området ligeledes blive styrket.

Samtidig kan standarder mindske det problem, at behandlingen af en sag afhænger af hvilken sagsbehandler, der tilfældigvis har ansvaret for den pågældende sag. Undersøgelser har således peget på, at der kan være store forskelle på sagsbehandlingen fra en sagsbehandler til en anden, også inden for samme kommune. Ved at den politiske og administrative ledelse tager stilling til standarderne, kan der sikres en mere ensartet behandling af sagerne i kommunen, hvorved borgernes retssikkerhed styrkes.

Øget egen drift-kompetence og flere målrettede undersøgelser

Ankestyrelsen kan allerede i dag tage sager op af egen drift, men det sker kun i begrænset omfang. Det foreslås, at der sættes øget fokus på nævnenes og Ankestyrelsens kompetence til at tage sager op af egen drift for yderligere at sikre en korrekt behandling af børnesagerne.

Lovforslaget lægger op til, at Ankestyrelsens og nævnenes kompetencer i § 47 klargøres og præciseres på en måde, så det står helt klart for dem og for kommunerne, hvilke sager de kan gå ind i, og hvordan de kan gøre det med henblik på, at egen drift-kompetencen skal bruges mere. Samtidig foreslås det, at både nævnenes og Ankestyrelsens egen drift-kompetence udvides til også at omfatte afgørelser om iværksættelse og revision af handleplaner samt høring af barnet.

Samtidig er det aftalt, at Ankestyrelsen fremover følger reformen tæt gennem en øget kontrol med den kommunale varetagelse af børneområdet ved hjælp af målrettede undersøgelser – herunder især praksisundersøgelser og stikprøveundersøgelser. Der er blandt partierne bag reformen bekymring for, at sagsbehandlerne i nogle kommuner har ansvar for så mange sager, at det går ud over kvaliteten i behandlingen. Derfor skal Ankestyrelsens undersøgelser bl.a. rette fokus på antallet af sager pr. sagsbehandler.

F. t. l. vedr. social service m.v.

Bedre uddannelse og mere viden

Standarderne for sagsbehandling er med til at styrke det ledelsesmæssige fokus på sagsbehandlingen. Men det er ligeledes vigtigt at hæve kvaliteten i selve sagsbehandlernes arbejde. Derfor er uddannelse et vigtigt led i reformen, og der sættes ind med uddannelsesforløb af både kortere og længere varighed.

For det første vil der blive gennemført et generelt løft i form af introduktionskurser til alle nye sagsbehandlere i både juridiske og socialfaglige problemstillinger. Det er således afgørende, at alle nye medarbejdere på området får kendskab til, f.eks. hvordan man taler med børn, metoder til inddragelse og lovgivningen på området.

For det andet oprettes en pulje til længerevarende uddannelse, f.eks. diplomuddannelse. Det er således et mål på sigt, at der skal være specialuddannede medarbejdere på børneområdet i alle kommuner.

For det tredje sættes der ind med kurser, hvor der undervises konkret i reformens indhold, således at implementeringen af lovgivningen sikres bedst muligt. Blandt andre implementeringsaktiviteter i forbindelse med reformen kan nævnes, at der udarbejdes inspirationsmateriale om f.eks. arbejdet med den nye § 38-undersøgelse, handleplaner mv.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De samlede økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige er 19,5 mio. kr. i 2005, 135,6 mio. kr. i 2006, 68,1 mio. kr. i 2007, 19,3 mio. kr. i 2008, -15,2 mio. kr. i 2009 og -18,8 mio. kr. i 2010. Heraf udgør implementering og efteruddannelse mv. 19,0 mio. kr. i 2005, 32,9 mio. kr. i 2006, 43,2 mio. kr. i 2007, 29,4 mio. kr. i 2008 og 2009 og 24,2 mio. kr. i 2010. Der er endvidere afsat 2 mio. kr. årligt

til forskning og evaluering i årene 2006-2009. Alle beløb er i 2005-pl.

De økonomiske konsekvenser er baseret på oplysninger vedrørende 2002. I de tilfælde, hvor kommunerne frivilligt har afholdt udgifter, er der taget højde for dette i beregningerne.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter. De beregnede merudgifter finansieres af satspuljen. Hvis de økonomiske konsekvenser, der nås enighed med de kommunale parter om, afviger fra ovenstående, reguleres trækket på satspuljen.

5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at medføre konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Forslaget blev sendt i høring den 11. juni 2004, med svarfrist den 5. august 2004. Forslaget bygger på det forlig, regeringen har indgået med Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om »Anbringelsesreformen«. Undervejs har interesseorganisationer, faglige organisationer, forskere, de kommunale parter og andre ministerier været inddraget.

10. Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Fra 2009 skønnes der mindre udgifter på 15,2 mio. kr. og herefter på 18,8 mio. kr. årligt.	De samlede økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige er 19,5 mio. kr. i 2005, 135,6 mio. kr. i 2006, 68,1 mio. kr. i 2007 og 19,3 mio. kr. i 2008.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at kommunen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik. Formålet er at sikre, at den enkelte kommune opstiller retningslinier for hvordan, der lokalt kan opnås sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal således være med til at sikre en tidlig indsats og sikre, at kommunen lever op til forpligtigelsen i den gældende § 4, stk. 2, om at sætte hjælp efter denne lov i forbindelse med den indsats, der iværksættes over for de samme børn efter anden lovgivning. I denne forbindelse er det bl.a. vigtigt, at normalsystemet er tilstrækkeligt rummeligt til, at der ikke sker en uhensigtsmæssig udstødelse af børn og unge med vanskeligheder.

Den sammenhængende børnepolitik skal altså beskrive, hvordan kommunen sikrer sammenhæng mellem den særlige støtte til børn og unge og de forskellige sektorer, fx dagtilbud, skole, sundhedssektoren og den frivillige sektor.

Som et led i udarbejdelsen af den sammenhængende børnepolitik skal kommunen beskrive den rolle, som dagtilbudene og skolen tilsigtes at spille i den forebyggende indsats, herunder dagtilbuds og skolars rummelighed i forhold til børn med vanskeligheder. Der kan f.eks. være behov for, at kommunen er særligt opmærksom på indsatsen i dagtilbud, der ligger i be-

lastede områder. Hvis et dagtilbud har en særlig høj andel af børn med sociale problemer, bør kommunen således overveje, om der er behov for særlige initiativer – f.eks. differentieret normering - for at sikre at dette tilbud kan tilgodese børnenes behov.

Derudover spiller dagtilbudene en vigtig rolle i forhold til barnets overgang til skolesystemet, og de skal aktivt være med til at forberede barnet på overgangen til skolen. Hvordan dette skal ske i praksis afhænger af den lokale tilrettelæggelse af arbejdet og behovene i forhold til det enkelte barn.

I forhold til børn med særlige behov kan det være nødvendigt med en særlig indsats i forhold til at sikre en smidig overgang mellem dagtilbud indbyrdes og mellem dagtilbud og skole.

Har et barn i løbet af børnehavetiden haft særlige problemer, skal det overvejes, om der er behov for at formidle viden og erfaringer om dette barns situation videre til et nyt dagtilbud eller til skolesystemet. Der vil således være situationer, hvor viden om det udsatte barns særlige situation og erfaringerne med indsatsen i forhold til dette barn vil være nyttige i forhold til at skabe en sammenhæng i indsatsen.

Kravet om, at kommunalbestyrelsen skal vedtage den sammenhængende børnepolitik betyder, at det politiske niveaus forventninger til samarbejdet synliggøres. Bestemmelsen danner således grundlag for udarbejdelsen af en gennemtænkt og hensigtsmæssig tilrettelæggelse af indsatsen og et bedre grundlag for det tværsektorielle samarbejde. Den sammenhængende børnepolitik skal efter forslaget udformes skriftligt og

offentliggøres, fx på kommunens hjemmeside eller på anden måde.

Efter § 58 b har socialministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om kommunens og amtskommunens beslutninger om indhold og udførelse af støtte efter kapitel 8. Det er hensigten, at denne bemyndigelse udnyttes i forbindelse med udmøntningen af dette lovforslag til at fastsætte særlige krav til kvaliteten i sagsbehandlingen (standarder for sagsbehandlingen). Den sammenhængende børnepolitik skal ses i sammenhæng hermed, da den sammenhængende børnepolitik er rammen for den konkrete indsats i kommunen, herunder kommunens standarder for sagsbehandlingen.

Til nr. 2

Det foreslås, at kommunen får pligt til at sende en bekræftelse for modtagelsen af en underretning til den eller dem, der har givet underretningen til kommunen efter § 35, § 36 eller i øvrigt. På den måde vil personer, der underretter kommunen få en bekræftelse på, at kommunen er opmærksom på det pågældende barn eller den unge. Forslaget til § 36 a skal ses i sammenhæng med, at myndighederne efter god forvaltnings-skik skal svare på en henvendelse. Forslaget ændrer ikke på underretterens juridiske status i sagen. Kommunen bør således i bekræftelsen oplyse underretteren om, at kommunen har modtaget underretningen, men at underretteren i overensstemmelse med gældende ret ikke har krav på at få flere oplysninger, og at vedkommende ikke er part i sagen.

Bestemmelsen medfører ikke, at en person, der underretter, har pligt til at oplyse navn og adresse i forbindelse med underretningen. Selv om underretninger sker anonymt, har kommunen pligt til at notere underretningen og vurdere, om der er behov for at iværksætte en undersøgelse efter stk. 1.

Bekræftelsen for modtagelse af en underretning skal sendes inden 6 hverdage, fra kommunen har modtaget underretningen.

Til nr. 3

Om § 38, stk. 1

Forslaget til stk. 1 svarer indholdsmæssigt til gældende stk. 1, 1, og 2. pkt. Af hensyn til den praktiske anvendelse af § 38, foreslås det, at afgørelse om at iværksætte en undersøgelse efter § 38 træffes »med samtykke« fra forældremyndighedens indehaver og den unge over 15 år i stedet for »i forståelse med«. Der er ikke tale om en indholdsmæssig ændring.

Om § 38, stk. 2

Der har ikke hidtil været nærmere lovregulering af indholdet i en undersøgelse efter § 38. Med henblik på

at kommunen i højere grad skal arbejde bredt og helhedsorienteret og få fokus på de ressourcer, som kan bidrage til at løse problemerne, foreslås det som noget nyt, at kommunens undersøgelse som minimum skal omfatte følgende forhold:

- 1) Barnets eller den unges udvikling og adfærd, herunder om barnets eller den unges udvikling og adfærd påvirkes på en u hensigtsmæssig måde, der kan danne grundlag for særlig støtte, samt hvilke ressourcer barnet eller den unge har til at overvinde dette.
- 2) Familieforhold, herunder familiens og netværkets sammensætning, sociale og økonomiske forhold, forældrenes omsorgsevne og eventuelle problemer med misbrug eller helbred m.v. Dette er nødvendigt for at forstå barnets behov for støtte og for at få afdækket de eventuelle ressourcer, der kan indgå i støtten til barnet. Det er også centralt at få afdækket barnets eller den unges relationer til søskende, bedsteforældre og personer fra netværket, bl.a. med henblik på at hjælpe barnet eller den unge til at bevare vigtige relationer under en eventuel anbringelse uden for hjemmet.
- 3) Skoleforhold, herunder hvordan barnet fungerer både fagligt og socialt. Det er vigtigt, at man fastholder fokus på sammenhæng i uddannelses- og skoleforløbet, og at man forsøger at løse problemerne der, hvor de opstår.
- 4) Sundhedsforhold, f.eks. om barnets vækst og udvikling er alderssvarende, om barnet har gennemført de almindelige lægeundersøgelser og vaccinationer, om misbrugsproblemer, allergier, overvægt eller andet. Det afhænger af den konkrete situation, hvilke forhold der bør sættes fokus på, og om der skal gennemføres lægeundersøgelser.
- 5) Fritidsforhold og venskaber, herunder hvordan fritidsforhold og venskaber kan ses som en ressource.
- 6) Andre relevante forhold. Undersøgelsen skal dække alle de relevante forhold. Punkt 1-5 er ikke tænkt som en afgrænsning af, hvilke spørgsmål kommunen kan tage op i sin undersøgelse. Hvilke andre relevante forhold, der kan være tale om, vil afhænge af den konkrete sag.

Om § 38, stk. 3

I forslaget er det præciseret, at kommunen skal afdække ressourcer og problemer i forhold til alle de i punkt 1-6 nævnte områder. Selv om der er problemer inden for nogle områder, kan der være ressourcer inden for andre områder. Det er derfor også nødvendigt, at undersøgelsen afdækker og indeholder oplysninger

om de forhold i familien eller i dens omgivelser, der eventuelt kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Herudover tilføjes det i bestemmelsen, at undersøgelsen af forholdene for unge, der er fyldt 15 år, skal afdække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. § 40 og § 62 a.

Socialforskningsinstituttets forskningsgennemgang »Anbringelser af børn og unge uden for hjemmet« viser, at op mod halvdelen af anbringelserne af store børn bryder sammen. Dette hænger sammen med, at det tilsyneladende er vanskeligt at etablere anbringelser uden for hjemmet, som disse unge kan profitere af.

Forholdet til kammerater betyder meget for de store børn. Samtidig er det centralt, at skolegang eller uddannelsesforløb fungerer, og det kan derfor være betænkeligt at bryde et igangværende og i øvrigt velfungerende skole- eller uddannelsesforløb for at løse problemer i hjemmet.

Samtidig er det i forhold til de store børn i alderen 15-17 år muligt at bruge en bredere vifte af tilbud. F.eks. har disse større børn i mindre grad brug for et familielignende anbringelsessted og vil bl.a. - i de tilfælde hvor der i øvrigt ikke er særligt behandlingskrævende problemer - kunne tilbydes mere selvstændige boformer i nærmiljøet kombineret med anden form for støtte.

I forhold til de unge med behov for særlig støtte er det derfor særligt vigtigt at tage hensyn til relationerne til nærmiljøet. Kommunen bør således tillægge disse særlige forhold afgørende vægt i overvejelserne om, hvor vidt hjælpen kan ydes i hjemmet eller i nærmiljøet.

Kommunen skal herudover, når der iværksættes foranstaltninger for unge over 15 år, være opmærksom på, at der som udgangspunkt vil være tale om, at foranstaltningerne alene skal iværksættes i en forholdsvis kort periode sammenlignet med foranstaltninger over for mindre børn, idet den unge bliver 18 år inden for et par år. Kommunen bør derfor overveje, om der allerede på tidspunktet for foranstaltningens iværksættelse kan ses et behov for foranstaltninger ud over det fyldte 18. år, jf. § 62 a, og i givet fald hvilke. Dette kan fremgå af handleplanen, jf. § 58 a.

Forslaget har ikke til hensigt, at unge over 15 år ikke længere anbringes uden for hjemmet, og der er ikke tale om, at der skal afprøves andre foranstaltninger, før man anvender en anbringelse. Hvis en anbringelse vurderes at være den bedste løsning - også når der er taget hensyn til alderen - skal en anbringelse vælges fra begyndelsen. Den foreslåede ændring betyder derfor alene, at man af hensyn til den unge ved valg af foranstaltning skal inddrage og tage højde for

de særlige forhold, der gør sig gældende for denne aldersgruppe. Under alle omstændigheder er det i forbindelse med anbringelse af store børn og unge nødvendigt, at kommunen overvejer risikoen for, at anbringelsen bryder sammen og hvilke initiativer, der eventuelt er nødvendige for at forebygge dette.

Om § 38, stk. 4

Forslaget til stk. 4 svarer i vidt omfang til 3-5. pkt. i den eksisterende stk. 1. Udover redaktionelle ændringer foreslås det, at der stilles krav om, at den psykolog, der kan undersøge barnet efter bestemmelsen, skal være autoriseret. Nogle forældre har haft mistillid til de psykologer, der har undersøgt deres barn, og samtidig har der været offentlig debat om psykologernes faglighed i børnesagerne. Hensigten er at sikre tilliden til den faglige standard. Samtidig er der i forhold til de autoriserede psykologer tilsyn fra psykolognævnet. Kommunen skal fortsat lægge vægt på forældrenes ønsker i forhold til både valg af læge og psykolog.

Om § 38, stk. 5 og 6

Forslaget til stk. 5 og 6 viderefører det gældende stk. 3 og 2.

Om § 38, stk. 7

For at sikre en tidlig indsats er det bl.a. vigtigt, at undersøgelsen af barnet eller den unge gennemføres hurtigt således, at en eventuel hjælp kan iværksættes så hurtigt som muligt. Samtidig er en hurtig gennemførelse af en undersøgelse en fordel, fordi langvarige undersøgelsesprocesser kan være en belastning for de involverede parter.

Der stilles i dag ikke krav til hvor lang tid, der maksimalt må gå, inden en undersøgelse skal være afsluttet. Det foreslås derfor, at undersøgelsen som hovedregel skal være afsluttet senest 4 måneder efter, at kommunen er blevet opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, f.eks. ved at kommunen har fået en henvendelse fra familien, modtaget en underretning om barnet, eller ved at kommunen er blevet opmærksom på problemer, f.eks. i forbindelse med søskende, jf. § 38, stk. 8. En undersøgelse må anses for at være afsluttet, når kommunen har forholdt sig til de forhold, der fremgår af stk. 2 og 3, og der, jf. stk. 6, er udarbejdet en begrundet stillingtagen til, om der skal iværksættes foranstaltninger.

Undersøgelsen bør altid udarbejdes hurtigst muligt. Forhold, som kommunen ikke har indflydelse på, kan i særlige tilfælde betyde, at undersøgelsen ikke kan afsluttes endeligt indenfor 4 måneder. Som eksempel kan nævnes de tilfælde, hvor der er længere ventetid i forbindelse med undersøgelser hos specialister. I disse

tilfælde skal kommunen foretage en foreløbig vurdering af barnets eller den unges situation indenfor de 4 måneder og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Under alle omstændigheder skal kommunen altid tage stilling til, om der er et akut behov for foranstaltninger, jf. § 40, stk. 1, uanset om undersøgelsen er afsluttet. Det er således centralt, at barnet eller den unge ikke oplever en periode uden relevant hjælp.

Om § 38, stk. 8

Med forslaget til stk. 8 får kommunen i forbindelse med undersøgelse af et barns eller en ungs forhold efter stk. 1 pligt til at vurdere, om eventuelle andre børn i familien må antages at trænge til særlig støtte. Formålet er at sikre en tidlig indsats over for eventuelle andre børn i familien. Hvis kommunen efter en konkret vurdering finder, at der skal gennemføres en undersøgelse efter § 38 af eventuelle søskendes forhold, skal kommunen træffe afgørelse herom, jf. stk. 1.

Om § 38, stk. 9

Det foreslås, at der i § 38 gives mulighed for, at kommunen kan indhente de nødvendige eksisterende oplysninger i forbindelse med en undersøgelse efter § 38, selv om forældrene eller den unge over 15 år ikke har givet samtykke til undersøgelsen. Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring til retssikkerhedslovens § 11 c, stk. 1, nr. 1.

Som udgangspunkt gennemføres en § 38-undersøgelse med forældrenes samtykke. Hvis forældrene ikke samtykker, kan barnet eller den unge undersøges efter § 39, hvilket som hovedregel medfører, at barnet eller den unge skal opholde sig på en institution eller skal indlægges på et sygehus. Formålet med forslaget til § 38, stk. 9, sammenholdt med forslaget til § 11 c, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven er at give myndighederne mulighed for at indhente oplysninger til brug for en § 38-undersøgelse, også hvor forældrene ikke samtykker til undersøgelsen. Dermed kan barnets forhold undersøges også i de tilfælde, hvor forholdene ikke er så alvorlige, at der kan gennemføres en undersøgelse efter § 39. Samtidig er ændringen nødvendig, fordi det efter forslaget til § 40 om foranstaltninger er et krav, at der skal udarbejdes en undersøgelse efter § 38 eller § 39, inden der træffes afgørelse om at iværksætte foranstaltninger efter § 40, stk. 3.

Oplysninger til brug for undersøgelsen indhentes efter reglerne i retssikkerhedsloven. Der kan herefter alene indhentes eksisterende oplysninger, dvs. enten nedskrevne oplysninger eller oplysninger i form af video hos de personer, der har med barnet eller familien at gøre. Undersøgelse af barnet eller den unge hos

læge eller psykolog skal fortsat ske efter § 39, hvis der ikke gives samtykke.

Hvis forældrene giver samtykke til afgørelsen om en undersøgelse, jf. stk. 1, 2. pkt., men modsætter sig en konkret undersøgelse, f.eks. indhentelse af oplysninger fra barnets læge, skal det sidestilles med en tilbagekaldelse af samtykket, og stk. 9 vil herefter kunne finde anvendelse.

Udgangspunktet for en undersøgelse efter § 38 er dog fortsat samtykkebestemmelsen i stk. 1. Kommunen kan derfor ikke uden videre indhente oplysninger uden samtykke. Kommunen skal først prøve at få forældrenes samtykke. Forsøg på at indhente samtykke må dog ikke være årsag til, at en nødvendig indsats forsinkes.

Hvis undersøgelsen gennemføres uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren eller den unge over 15 år, er der et særligt grundlag for, at kommunen efterfølgende orienterer om, hvilke oplysninger der er blevet indhentet og partshører i overensstemmelse med forvaltningslovens regler.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 11 c, stk. 1, nr. 1 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Til nr. 4

Om § 40, stk. 1

Forslaget til § 40, stk. 1, viderefører den gældende stk. 1 med enkelte redaktionelle ændringer. De materielle kriterier for bestemmelsens anvendelse – at kommunen skal iværksætte foranstaltninger, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs behov for særlig støtte – finder således fortsat anvendelse.

Om § 40, stk. 2

For at sikre sammenhæng mellem problemer og valg af indsats foreslås det i stk. 2, at der skal være gennemført en undersøgelse af barnets og familiens situation efter § 38 eller § 39, før der kan iværksættes foranstaltninger efter § 40. Dette krav kan dog fraviges, hvis særlige forhold gør sig gældende. Det kan f.eks. være nødvendigt af hensyn til barnet eller den unge, at der iværksættes støtteforanstaltninger, før undersøgelsen er afsluttet. Sker det, skal kommunen efterfølgende gennemføre en undersøgelse efter § 38 snarest herefter, jf. § 38, stk. 7.

For yderligere at understrege, at der skal være sammenhæng mellem undersøgelsens resultat og valg af indsats, tilføjes det, at den mindst indgribende og formålstjenlige foranstaltning skal være egnet til at imø-

dekomme de behov, der er afdækket i undersøgelsen efter § 38.

Om § 40, stk. 3

I forslaget til § 40, stk. 3, oplystes en række foranstaltninger, der kan iværksættes, når betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Den foreslåede bestemmelse viderefører i vidt omfang den gældende opstilling.

Formålet med indsatsen efter § 40 er at løse familiens og barnets eller den unges problemer. Meget tyder dog på, at de foranstaltninger, der iværksættes i praksis, ikke altid er tilstrækkeligt tilpassede i forhold til den konkrete situation. Det er imidlertid vigtigt, at indsatsen tager udgangspunkt i barnets og familiens samlede situation, og at indsatsen forsøger at løse problemerne og ikke blot mindske symptomerne på problemerne.

Det er allerede med den foreslåede ændring i stk. 2 understreget, at kommunen skal vælge den form for indsats, som findes bedst egnet på baggrund af § 38-undersøgelsen. For at styrke måletretningen og fleksibiliteten i hjælpen efter § 40 foreslås det yderligere at ændre bestemmelsen, så det klart kommer til at fremgå, at opremsningen af foranstaltninger dækker forskellige typer af støtte. Hver enkelt type kan have forskelligt indhold og skal tilpasses behovene i den enkelte sag. Som hidtil vil det ligeledes være muligt at kombinere de forskellige foranstaltninger og f.eks. yde familiebehandling, mens barnet eller den unge er anbragt.

Efter den gældende stk. 2, nr. 3, kan kommunen beslutte at yde familiebehandling eller lignende støtte. I forslaget foreslås dette videreført i stk. 3, nr. 3, dog med den præcisering, at der kan ydes støtte til familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer. Behandling af barnets eller den unges problemer kan foregå på flere forskellige måder og efter forskellige behandlingsmetoder. Som eksempler kan nævnes behandlingsmetoderne Multi Systemisk Terapi og Ny Start, der de seneste år har været anvendt i stigende omfang.

Samtidig foreslås det tilføjet i forslaget til stk. 3, nr. 10, at kommunerne udover de typer af foranstaltninger, der er nævnt i nr. 1-9, kan iværksætte anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling, praktisk eller pædagogisk støtte. Hensigten er at give kommunerne så vide rammer som muligt i forhold til at målrette indsatsen og gøre det muligt at iværksætte foranstaltninger, der ikke er taget højde for i opremsningen af foranstaltningstyper. Der udvikles løbende nye metoder, og der opstår nye initiativer, eksempelvis har flere kommuner i disse år gode erfaringer med forskellige projekter omkring børnehuse,

hvor der lokalt kan gives forskellige former for støtte-tilbud. Disse skal ikke begrænses af en udtømmende opremsning af foranstaltningstyper. Betingelserne for at iværksætte støtte, jf. stk. 1, skal dog altid være opfyldt, og indsatsen skal være rettet mod de problemstillinger, der er afdækket med en undersøgelse efter § 38. Der kan ikke ske anbringelse uden for hjemmet efter nr. 10, jf. formuleringen »anden hjælp«. Hjælpen kan dog godt ydes uden for hjemmet, f.eks. i et børnehus eller i et andet dagbehandlingstilbud.

Endelig foreslås det, at den trangsbestemte økonomiske støtte, der fremgår af de gældende nr. 8 og 10 udvides til at dække flere situationer og flyttes til stk. 4. Se bemærkningerne til dette stykke.

Om § 40, stk. 4

Efter den gældende § 40 kan der ydes økonomisk bistand til forældremyndighedens indehaver til en række nærmere afgrænsede udgifter. I en række tilfælde vil det imidlertid være hensigtsmæssigt med mere fleksible muligheder for at yde økonomisk støtte. Derfor foreslås det at udvide mulighederne for at give økonomisk støtte.

For det første foreslås det at ændre formuleringen, således at der ikke alene som efter gældende ret kan gives støtte til udgifter, der følger af foranstaltninger, men i stedet til udgifter i forbindelse med foranstaltninger.

Forslaget til stk. 4 dækker dermed de muligheder, der tidligere fremgik af § 40, nr. 8 og 10, dvs. forældremyndighedsindehaverens direkte udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter § 40 samt udgifter til f.eks. fritidsaktiviteter, efterskoleophold m.v., der indgår som en del af indsatsen. Herudover dækker den foreslåede formulering også udgifter, der mere indirekte følger af foranstaltningen. Det betyder f.eks., at der vil kunne ydes støtte til udgifter til f.eks. transport i forbindelse med, at et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet, har behov for at vedligeholde kontakten til en eller flere personer fra netværket.

For det andet udvides bestemmelsen således, at der kan ydes økonomisk støtte, hvis dette erstatter en elters mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Dermed dækkes f.eks. de situationer, hvor man i forbindelse med familierådslagning, indgåelse af familiekontrakter og lignende aftaler en bestemt indsats, som forældremyndighedsindehaveren vanskeligt kan påtage sig uden økonomisk støtte.

Bestemmelsen er trangsbestemt efter de samme betingelser som i den eksisterende § 40, stk. 8 og 10.

Der gives ikke med denne bestemmelse mulighed for i al almindelighed at yde økonomisk støtte eller forsørgelse til børnefamilier. De almindelige kriterier

for hjælp efter § 40, stk. 1, skal stadig være opfyldt, og de oplysninger og faglige overvejelser, der fremkommer ved § 38 undersøgelsen, skal fortsat være styrende for indsatsen. Økonomisk støtte efter stk. 4 kan alene gives i forbindelse med de mål og faglige beslutninger, der i øvrigt findes for indsatsen.

Om § 40, stk. 5

Forslaget til § 40, stk. 5, er en videreførelse af den gældende § 40, stk. 2, nr. 9.

Om § 40, stk. 6

Forslaget til § 40, stk. 6, er en videreførelse af den gældende § 40, stk. 3, med en redaktionel ændring som følge af forslaget til § 40, stk. 3-5.

Til nr. 5, 6, 7 og 8

Der er tale om redaktionelle ændringer i § 40 a, § 40 b, stk. 1, § 41 og § 42, stk. 1, 2 og 3, som følge af forslaget til § 40.

Til nr. 9

Om § 42 a, stk. 1

Når et barn, der er anbragt uden for hjemmet med forældrenes samtykke, skal hjemgives, fordi samtykket tilbagekaldes, er der efter den gældende § 42 a mulighed for at etablere en udslusningsperiode på op til 3 måneder. I nogle situationer er der imidlertid behov for en længere udslusningsperiode, og det foreslås derfor, at udslusningsperioden kan vare op til 6 måneder. Den lange udslusningsperiode er især tiltænkt de situationer, hvor barnet eller den unge har stor tilknytning til anbringelsesstedet og omgivelserne, og hvor barnet eller den unge har brug for mere tid til at blive forberedt på hjemgivelsen, f.eks. hvis et barn efter et godt forløb hos en plejefamilie med vel fungerende skole og netværk skal hjemgives til den biologiske familie.

Det foreslås endvidere i forslaget til sidste punktum i stk. 1, at udvide bestemmelsens anvendelsesområde. I stedet for at bestemmelsen som hidtil finder anvendelse, »hvis det må antages, at en øjeblikkelig hjemtagelse kan skade barnet eller den unge«, foreslås det at den finder anvendelse, »når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det«. Formålet er at udvide muligheden for at anvende bestemmelsen. Det vil bero på en konkret vurdering, om hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for, at der skal etableres en udslusningsperiode, og hvor længe denne udslusningsperiode skal vare.

Det er fortsat hensigten, at bestemmelsen skal tage sigte på de få situationer, hvor samtykke til anbringelse uden for hjemmet pludselig tilbagekaldes, f.eks.

som følge af en opstået konflikt mellem kommunen og forældremyndighedsindehaveren, og hvor der ikke er grundlag for en tvangsmæssig anbringelse efter § 42. Det vil derfor også fortsat være den øjeblikkelige hjemgivelse, som bestemmelsen retter sig mod. Hvis kommunen vurderer, at der under ingen omstændigheder bør ske hjemgivelse, skal sagen fortsat vurderes efter § 42.

Om § 42 a, stk. 2

Forslaget til stk. 2 følger forslaget til stk. 1, men omhandler de situationer, hvor et barn eller en ung er anbragt uden for hjemmet uden samtykke efter § 42. Baggrunden for forslaget er, at der også kan være behov for en hjemtagelsesperiode, når grundlaget for anbringelsen uden for hjemmet efter § 42 ikke længere er til stede, og der ikke gives samtykke til en frivillig anbringelse. Bestemmelsen er tiltænkt de få situationer, hvor anbringelsesgrundlaget bortfalder pludseligt, således at der ikke har været tid til at forberede barnet eller den unge på hjemgivelsen. Anvendelsesområdet for forslaget til stk. 2 er i øvrigt det samme som for stk. 1.

Om § 42 a, stk. 3

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af forslaget til stk. 2, jf. ovenfor.

Til nr. 10

Det foreslås, at 3. punktum i § 45, stk. 4, om foreløbige afgørelser vedrørende § 42 a udgår. Herefter følger foreløbige afgørelser vedrørende § 42 a, stk. 4, 1. pkt., hvorefter en afgørelse, der er godkendt efter stk. 3, har gyldighed 1 måned. Tidligere kunne foreløbige afgørelser vedrørende udskydelse af hjemgivelse efter § 42 a være gyldige i højst 3 måneder. Dermed fulgte gyldighedsperioden den maksimale længde af hjemgivelsesperioden. Med lovforslaget udvides hjemgivelsesperioden til 6 måneder, og det vurderes at være u hensigtsmæssigt af retssikkerhedsmæssige årsager at lade gyldigheden af en foreløbig afgørelse være gyldig i hele 6 måneder. Derfor foreslås gyldighedsperioden ændret til 1 måned, så den følger andre typer af foreløbige afgørelser.

Til nr. 11

Forslaget til § 47 medfører en redaktionel ændring i forslaget til § 45, stk. 6, sidste punktum.

Til nr. 12

Om § 46, stk. 1

Forslaget til § 46, stk. 1, er en videreførelse af det gældende stk. 1.

Om § 46, stk. 2

Forslaget til § 40 medfører en redaktionel ændring i forslaget til § 46, stk. 2.

Om § 46, stk. 3

Når en kommune træffer afgørelse om foranstaltninger efter de gældende § 40, stk. 2, § 42 eller § 42 a, har forældremyndighedsindehaveren til enhver tid mulighed for at begære barnet eller den unge hjemgivet, også hvis barnet er anbragt uden for hjemmet uden forældrenes samtykke. Hjemgivelse kan således begæres umiddelbart efter, at der er truffet tvangsmæssig afgørelse om anbringelse uden for hjemmet og uanset, at sagen samtidig behandles i ankesystemet. Dette kan ofte være belastende for barnet eller den unge, som ikke får den fornødne ro og stabilitet. Det er samtidigt uhensigtsmæssigt, at flere instanser behandler den samme sag på samme tid.

Det foreslås, at muligheden for at få en begæring om hjemgivelse genoptaget begrænses, mens den er under behandling ved Ankestyrelsen og ved landsretten. Kommunen har herefter ikke pligt til at behandle en anmodning om hjemgivelse efter stk. 2, når en sag er under behandling i Ankestyrelsen eller i landsretten.

En anbringelse uden for hjemmet skal dog altid opføre, når der ikke længere er grundlag for anbringelsen, jf. bl.a. § 46, stk. 1.

Om § 46, stk. 4

Det foreslås, at kommunen forud for en hjemgivelse skal foretage en revision af handleplanen, jf. § 58 a, og i handleplanen angive det videre forløb for barnet eller den unge. Handleplanen skal ifølge formålsbestemmelserne i §§ 1 og 32 så vidt muligt revideres i samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren.

Med forslaget ønskes gældende ret præciseret for at forhindre, at børn og unge hjemgives, før der er taget stilling til det videre forløb. En revision af handleplanen betyder således, at der bliver lagt en plan for barnets eller den unges videre forløb, dvs. en plan for bl.a. skolegang, eventuelle fritidsaktiviteter og eventuelle nødvendige tiltag, der skal støtte barnet, den unge eller familien i tiden efter anbringelsen.

Om § 46, stk. 5

Efter den gældende § 46, stk. 4, skal kommunen, mindst 6 måneder før den unge fylder 18 år, foretage en revision af handleplanen med henblik på at angive, hvilken form for støtte der er nødvendig i forbindelse med ophøret af anbringelsen.

Det foreslås, at kommunen får pligt til at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal iværksættes efterværn

efter § 62 a, samt pligt til i samarbejde med den unge at revidere handleplanen og tage stilling til, hvad der i øvrigt skal ske i forhold til den unges uddannelse, beskæftigelse og andre relevante forhold.

Pligten til at tage stilling til den unges videre uddannelse og beskæftigelsesforløb har til hensigt at sikre, at den unge efter anbringelsen fortsætter i et hensigtsmæssigt og fremadrettet forløb. I de tilfælde hvor den unge allerede er inde i et godt uddannelses- eller beskæftigelsesforløb, der ikke afbrydes ved hjemgivelsen, er det tilstrækkeligt for kommunen at konstatere dette i handleplanen. I andre tilfælde kan der være behov for initiativer fra kommunens side, f.eks. med et samarbejde mellem de relevante afdelinger i kommunen. Efter gældende ret på uddannelsesområdet og beskæftigelsesområdet har den unge en række muligheder for og ret til rådgivning og støtte. Kommunen skal efter forslaget til stk. 5 sikre, at den unge kommer i kontakt med de relevante hjælpesystemer, herunder centrene for Ungdommens Uddannelsesvejledning, således at den unge kommer i gang med relevant uddannelse eller beskæftigelse.

Hvilke forhold, kommunen i øvrigt skal inddrage i revisionen af handleplanen, vil afhænge af den konkrete sag. Der kan f.eks. være tale om boligforhold, familiesituation m.v.

Kommunen har efter gældende ret ikke pligt til at træffe en afgørelse i de tilfælde, hvor kommunen ikke skønner, at der er behov for efterværn. Ved at kræve at kommunen skal træffe afgørelse om efterværn, skærpes kommunens opmærksomhed på efterværnet, idet kommunen ikke kan træffe en afgørelse om efterværn uden at have forholdt sig til det videre forløb for den unge. Samtidig får den unge en skriftlig og begrundet afgørelse samt mulighed for at få afgørelsen efterprøvet i klagesystemet. Klage over afslag på efterværn, jf. § 62 a, har som udgangspunkt opsættende virkning, jf. forslaget til ændring af retssikkerhedslovens § 72.

I de situationer, hvor opholdskommunen træffer afgørelse om efterværn, jf. § 62 a, der skal gennemføres i en anden kommune, følger det af reglerne om mellemkommunal refusion i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at det er den kommune, der har truffet afgørelsen om efterværn, der betaler. Når en ung fylder 18 år, vil vedkommende efter de gældende regler om handlekommune i retssikkerhedsloven få ny opholdskommune i den kommune, hvor den unge opholder sig. Hvis der er behov for afgørelser om iværksættelse af foranstaltninger efter § 62 a, jf. stk. 5, er det således den nye opholdskommune, der træffer afgørelse.

Den nye handlekommune skal, som den tidligere handlekommune, lægge vægt på hensynet til kontinuitet i den unges forløb og skal derfor ved afgørelsen lægge vægt på den hidtidige indsats og målsætningerne i tidligere handleplaner.

Om § 47

§ 47 omhandler de sociale nævns og Ankestyrelsens beføjelse til at tage en sag op af egen drift, og det er derfor ikke nødvendigt, at der foreligger en henvendelse om indgriben, selv om det vil være det almindeligste. Der er ingen begrænsninger med hensyn til hvem, der kan rette henvendelse til Ankestyrelsen. Oftest vil anledningen til at tage en sag op være en henvendelse fra andre myndigheder, et sygehus eller slægtninge, men også henvendelser fra et barn eller en ung eller omtale af en sag i medierne vil kunne give anledning til, at en sag tages op efter denne bestemmelse.

I sager hvor både et socialt nævn og Ankestyrelsen har mulighed for at tage en sag op af egen drift efter stk. 1 eller stk. 2, koordinerer de indsatsen.

Om § 47, stk. 1

Efter den gældende § 47, stk. 1, kan de sociale nævn af egen drift behandle en sag og træffe afgørelse om, at de fornødne undersøgelser skal iværksættes og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.

Det foreslås, at stk. 1 fremover også omhandler samtaler med barnet eller den unge samt udarbejdelse og revision af handleplaner. Det vil betyde, at de sociale nævn efter stk. 1 vil kunne træffe afgørelse om, at der skal iværksættes de fornødne undersøgelser, at der skal finde en samtale sted med barnet eller den unge, at der skal udarbejdes en handleplan, og at handleplanen skal revideres. Er barnet eller den unge anbragt uden for hjemmet, kan de sociale nævn træffe afgørelse om, at der skal tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet. Formålet er at sikre, at en instans over kommunen i større omfang end i dag kontrollerer, at disse regler bliver overholdt. Det vurderes, at den foreslåede ændring vil betyde, at reglerne om undersøgelser, samtale med børn og unge samt udarbejdelse og revision af handleplaner i højere grad vil blive efterlevet.

Nævnene kan fortsat pålægge kommunen at gennemføre afgørelser efter stk. 1, jf. forslaget til stk. 3. Se bemærkningerne herom.

Om § 47, stk. 2

Efter den gældende stk. 2 kan de sociale nævn pålægge kommunen at træffe afgørelse eller selv træffe en foreløbig afgørelse og pålægge kommunen at gen-

nemføre afgørelsen, hvis der er behov for foranstaltninger efter § 40, og kommunen undlader at iværksætte disse.

Det foreslås, at det i § 47, stk. 2, tilføjes, at egen drift-kompetencen gælder, når kommunen undlader at iværksætte foranstaltningerne »i fornødent omfang«. Forslaget har til formål at præcisere, at kompetencen til at tage sager op af egen drift ikke alene gælder, når kommunen reelt undlader at handle, men også hvor kommunen vælger en foranstaltning, der ikke i fornødent omfang imødekommer barnets eller den unges behov. Det er hensigten, at nævnene på den måde vil kunne reagere i sager, hvor kommunen faktisk har truffet afgørelse om en foranstaltning efter § 40, men hvor denne ikke er dækkende i forhold til at imødekomme de behov, der er afdækket i en undersøgelse efter § 38. I de tilfælde vil de sociale nævn kunne pålægge kommunen at træffe en ny afgørelse eller selv kunne træffe en foreløbig afgørelse. De sociale nævn vil dog ikke kunne tage stilling til det konkrete metodevalg og det konkrete anbringelsessted, forudsat det valgte modsvarer barnets eller den unges behov.

Nævnene kan som i forslaget til stk. 1 fortsat pålægge kommunen at gennemføre afgørelser efter forslaget til stk. 2, jf. forslaget til stk. 3. Se bemærkningerne herom.

Om § 47, stk. 3 og 4

I forslaget til stk. 3 anføres det, at de sociale nævn kan pålægge kommunen at gennemføre afgørelser efter stk. 1 og 2. Dette fremgår efter gældende ret af stk. 1 og 2. Der er alene tale om en redaktionel ændring.

Forslagets stk. 4 er en videreførelse af det gældende stk. 3, hvoraf det fremgår, at Ankestyrelsen har samme beføjelser efter § 47 som de sociale nævn.

Til nr. 13

Det foreslås at ændre overskriften for § 49 fra »Plejefamilier, opholdssteder og kommunale døgntilbud« til »Plejefamilier og opholdssteder m.v.«. Baggrunden er, at der med forslaget til § 49, stk. 2, indføres flere typer af anbringelsessted, herunder netværksplejefamilier. For at overskriften ikke skal blive længere og samtidig skal afspejle indholdet af bestemmelserne, foreslås derfor den nye overskrift.

Til nr. 14

Om § 49, stk. 1 og 2

Forslaget til § 49, stk. 1, viderefører den gældende § 49, stk. 1. Efter § 49, stk. 1, skal plejefamilier være godkendt som generelt egnede. Med forslaget til § 49, stk. 2, indføres der mulighed for at bringe børn og unge i netværksplejefamilier, der alene godkendes

som konkret egnede. Det vil sige, at de skal vurderes til at være egnede til at modtage ét bestemt barn, men at det ikke vil være relevant, om de ville kunne modtage andre børn.

Det generelle egnedetskriterium er ikke altid velegnet, når der er tale om netværksanbringelser. I netværksanbringelser kan barnets kontakt og relation til familien have større betydning end eksempelvis familiens alder og uddannelsesmæssige baggrund.

Netværksanbringelser er anbringelser hos familiedlemmer eller andre fra barnets netværk. Ordet netværksanbringelser anvendes – i stedet for slægtsanbringelser – for at understrege, at der ikke nødvendigvis skal være et biologisk bånd mellem barn og plejeforældre. Det centrale er, at der er en vis tilknytning mellem barn og plejeforældre. Der vil oftest være tale om anbringelser hos bedsteforældre, mostre, tanter eller onkler m.v.

Ved indførelsen af netværksplejefamilier vil § 49 fremover komme til at operere med to forskellige plejefamilietyper, der har hvert sit godkendelseskrav. Det bliver derfor relevant at foretage en sondring af, om et anbringelsessted er en netværksplejefamilie eller en plejefamilie godkendt som generelt egnede.

I kommunernes vurdering af om der er tale om en plejefamilie, der skal godkendes som generelt egnet, eller om der er tale om en netværksplejefamilie, er det afgørende, at der lægges vægt på den personlige relation mellem plejefamilien og barnet eller den unge. Hvis den personlige relation mellem familien og barnet eller den unge er afgørende for, at denne familie vælges som anbringelsessted, er der tale om en netværksanbringelse.

Er der tale om anbringelse hos familiedlemmer som f.eks. bedsteforældre, mostre, onkler, m.v., vil det som udgangspunkt altid være en netværksanbringelse, også selvom der ikke er tale om biologisk familie, men alene social familie/stedfamilie.

Sondringen kan være vanskeligere i de tilfælde, hvor der er tale om at anbringe barnet hos personer, der kender barnet fra mere eller mindre professionelle relationer.

I de tilfælde, hvor det eksempelvis kan være fodboldtræneren, skolelæreren eller klubpædagogen, der har en god relation til barnet eller den unge, vil vurderingen ofte bero på, hvorvidt den pågældende generelt ønsker at arbejde som plejefamilie, eller om ønsket alene vedrører det konkrete barn. I de tilfælde, hvor f.eks. skolelæreren ikke generelt ønsker at arbejde som plejefamilie, men alene ønsker at være plejefamilie for at hjælpe det konkrete barn eller den konkrete unge, vil udgangspunktet være, at han eller hun bliver

en netværksplejefamilie, også selv om vedkommende i princippet kunne opnå en godkendelse som generelt egnet.

Hvis der derimod er tale om personer, som primært har fået tilknytningen i forbindelse med deres professionelle virke i forhold til familiens eller barnets sociale problemer, vil udgangspunktet være, at disse personer ikke skal behandles som netværksplejefamilier. Eksempelvis bliver en tidligere aflastningsfamilie, som gennem deres aflastning, dvs. gennem deres professionelle virke, har skabt en god relation til barnet eller den unge, som gør, at det netop er den familie, der vælges som plejefamilie, som udgangspunkt ikke netværksfamilie.

Kriteriet for, at en netværksplejefamilie kan godkendes, er, at familien skal have de fornødne ressourcer til at give det konkrete barn eller den unge den støtte og omsorg, som barnet eller den unge har behov for, evt. suppleret med den nødvendige professionelle behandling udefra. Det er hensigten, at målgruppen for netværksplejeanbringelser er børn, der ellers skulle have været anbragt i familiepleje. Netværksplejefamilier vil derfor ikke kunne godkendes til børn og unge med så omfattende støtte- eller behandlingsbehov, at de efter praksis på området vil blive placeret på specialinstitution eller særligt opholdssted. En netværksplejefamilie vil godt kunne godkendes til flere børn samtidig, f.eks. søskende. Netværksplejefamilien skal i disse tilfælde have en godkendelse for hvert enkelt barn.

Om § 49, stk. 3

Med lovforslaget stilles der krav om, at den kommune, der godkender plejefamilien, jf. stk. 1 efter 2, skal sørge for, at både plejefamilier og netværksplejefamilier deltager i et kursus, som giver dem den fornødne information og viden om at være plejefamilie. Kurset skal gives i forbindelse med godkendelsen og har til formål at opkvalificere tilbuddene og mindske risikoen for, at plejeforholdet bryder sammen. Kurserne skal derfor både give kommende plejeforældre viden om, hvilken opgave de går ind til og redskaber til at løse opgaven. Kurset omfatter begge plejeforældre og skal være påbegyndt inden godkendelsen.

Kurset skal som minimum omhandle følgende tre aspekter:

1. Omsorg for og opdragelse af børn, herunder forståelse for anbragte børns særlige situation og eventuelle forstyrrelser i børnenes udvikling samt forståelsen for relationen mellem plejefamilie, plejebarn og plejefamiliens egne børn.
2. Samarbejdet med barnets forældre, herunder hvordan barnets og forældrenes relation støttes.

3. Plejefamiliens rolle i samarbejdet med de professionelle omkring barnet/den unge.

Kommunen fastlægger selv det nærmere indhold og længden af kurset ud fra bl.a. de kommende plejefamiliers behov og den information, kommunen i øvrigt tilbyder. Et kortere kursus i løbet af en eller to weekender vil f.eks. være tilstrækkeligt til at opfylde kravet i bestemmelsen. Kommunerne kan bl.a. hente inspiration til, hvad det er hensigtsmæssigt at inkludere i et sådant kursus fra udviklingsprojektet RUGO, der forventes afsluttet i 2005 samt i Familieplejen Danmarks plejeforældredannelse.

Om § 49, stk. 4

Efter gældende ret er egne værelser samt kollegier og kollegielignende opholdssteder omfattet af plejefamiliebegrebet i stk. 1 og skal som følge deraf godkendes af den stedlige kommune.

Med lovforslaget udskilles egne værelser samt kollegier og kollegielignende opholdssteder fra plejefamiliebegrebet i stk. 1 og får et selvstændigt stykke, jf. forslaget til stk. 4. Baggrunden herfor er, at der er tale om en særlig form for anbringelse uden for hjemmet, som bør adskilles fra plejefamiliebegrebet. Samtidig gøres der opmærksom på muligheden, for at unge kan bo på eget værelse med begrænset socialpædagogisk indsats f.eks. i form af personlig støtte.

Godkendelsen sker som hidtil af den stedlige kommune. Godkendelse kan ske, når det pågældende værelse, kollegium eller kollegielignende opholdssted er generelt egnet som anbringelsessted for en defineret målgruppe. Der er således tale om en præcisering af gældende ret.

Om § 49, stk. 5 og 6

Forslaget til stk. 5 og 6 viderefører henholdsvis stk. 2 og stk. 3.

Til nr. 15

Forslaget til § 49 medfører redaktionelle ændringer i forslaget til § 49 b. Derudover præciseres det, at det er Socialministeren, der fastsætter reglerne.

Til nr. 16

Om § 50, stk. 1

Forslaget til § 50, stk. 1 viderefører den gældende § 50, første pkt.

Om § 50, stk. 2

Om begrebet netværksplejefamilie henvises til de almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til § 49, stk. 1 og 2.

Økonomi bør hverken være et argument for eller imod at modtage et barn eller en ung fra netværket som plejebarn. Plejebarnet skal vide, at han eller hun ikke er en økonomisk belastning for familien, og at familien ikke har taget imod ham eller hende for at tjene penge. Betalingsordningen for barnets eller den unges ophold hos en netværksplejefamilie skal derfor være økonomisk neutral for netværksplejefamilien.

På den baggrund foreslås det, at netværksplejefamilier får ret til at få dækket deres omkostninger ved at tage barnet eller den unge i pleje. De omkostninger, netværksplejefamilien kan få dækket, svarer til de omkostninger, der gives til plejefamilier i dag, dvs. udgifter i forhold til kost, logi, beklædning, lompepenge m.v.

Herudover skal kommunen have mulighed for i visse sager at yde godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste. Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste kan gives i de tilfælde, hvor hensynet til barnet eller den unge konkret betyder, at netværksplejeforældre ikke har mulighed for at passe deres almindelige arbejde eller må gå ned i arbejdstid. Det kan f.eks. være nødvendigt, at den ene plejeforælder i en periode tager orlov fra sit arbejde, hvis det barn, der skal anbringes i pleje, er et spædbarn, der endnu ikke er i dagtilbud. Der kan også være tale om et barn, der har behov for en særlig opmærksomhed fra plejeforældrene, der betyder, at de i indkøringsfasen tager helt eller delvist orlov.

Det forudsættes dog, at dette kun finder sted, når hensynet til barnet eller den unge gør det nødvendigt. Hovedreglen er, at netværksplejefamilien lader barnet eller den unge indgå i den hverdag, familien havde før anbringelsen. Hvis barnet eller den unge har et særligt behov for støtte, bør dette som udgangspunkt ydes professionelt, dvs. ikke af netværksplejefamilien, men af andre professionelle, som kommunen betaler for denne ydelse. Kommunen kan således beslutte at yde forskellige foranstaltninger efter § 40, stk. 3, samtidig med anbringelsen.

Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste beregnes med udgangspunkt i den hidtidige bruttoindtægt. Socialministeren fastsætter nærmere regler om dette. Det betyder, at der efterfølgende udarbejdes regler om, hvordan der beregnes pensionsbidrag, indbetales ATP-bidrag m.v. Det er hensigten at lægge disse regler tæt op ad reglerne om tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 29.

Om § 50, stk. 3

Forslaget til § 50, stk. 3, viderefører den gældende § 50, 2. pkt., med en tilføjelse som følge af forslaget til § 50, stk. 2.

Til nr. 17

Med forslaget skabes der hjemmel til, at barnets opholdskommune kan dække udgifter til transport til møder i barnets opholdskommune, når forældrene har bopæl i en anden kommune.

Dette skal ses i sammenhæng med lov nr. 397 af 28. maj 2003 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samt lov om social service, der trådte i kraft den 1. juli 2003. Herefter har et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet, selvstændig opholdskommune i de situationer, hvor forældrene fraflytter den anbringende kommune, efter at barnet eller den unge er blevet anbragt.

Til nr. 18

Der er tale om en redaktionel ændring i § 54 som følge af forslaget til § 40.

Til nr. 19

Der er tale om en redaktionel ændring i § 54 som følge af forslaget til § 58 a.

Til nr. 20

Om § 55, stk. 1

Det er kommunen, der træffer afgørelse om anbringelsessted, jf. § 55, stk. 1. Efter § 122 kan forældre og børn over 15 år klage over kommunens afgørelse om anbringelsessted. Dette er i praksis blevet fortolket således, at forældre og børn over 15 år har ret til at klage over anbringelsestypen, dvs. om der er tale om døgninstitutioner, opholdssteder eller familiepleje.

Både det konkrete anbringelsessted og forældrenes og barnets eller den unges accept af det konkrete anbringelsessted har betydning for effekten af indsatsen. Det foreslås at ændre formuleringen, så det klart fremgår, at valg af anbringelsessted omfatter både typen af anbringelsessted og det konkrete anbringelsessted, f.eks. én familiepleje frem for en anden. Samtidig ændres aldersgrænsen for de klageberettigede unge fra 15 år til 12 år, se herom de specielle bemærkninger til § 122.

Kommunen skal fortsat vælge anbringelsesstedet ud fra en konkret vurdering af stedets egnethed til at imødekomme barnets eller den unges behov for støtte og behandling. Kommunen skal endvidere inddrage en række faktorer, som muligheden for at bevare kontakten til familie, venner, fritidsaktiviteter m.v. Kommunen skal tage hensyn til, at det ved genanbringelser i mange tilfælde vil være hensigtsmæssigt, hvis barnet eller den unge kan komme tilbage til et tidligere anbringelsessted.

Det foreslås endvidere, at der skal tages stilling til barnets eller den unges skolegang i forbindelse med

valg af anbringelsessted. Valget af skoletilbud kan have stor betydning for, hvilket anbringelsessted der vælges. Ved valg af anbringelsessted skal kommunen således sikre sig, at barnet eller den unge, der anbringes, kan få dækket behovet for undervisning, helst på en lokal folkeskole eller hvis det er nødvendigt på anbringelsesstedets interne skole. Det er derfor vigtigt, at valg af anbringelsessted finder sted på grundlag af en tværfaglig vurdering, hvor også Pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR) inddrages. Stillingtagen til spørgsmål om skolegang må ikke medføre, at anbringelse forsinkes. Det betyder, at kommunen om nødvendigt må træffe afgørelse om valg af anbringelsessted, selvom skolemyndighederne ikke har taget stilling til, hvilket skoletilbud barnet eller den unge skal have under anbringelse. Det kan for eksempel være nødvendigt i situationer, hvor en anbringelse skal ske akut, eller hvor skolemyndighederne har brug for tid til udredning og vurdering, før valg af skoletilbud kan træffes. I alle tilfælde skal planlægning af barnets eller den unges fremtidige skolegang dog påbegyndes samtidig med valget af anbringelsessted.

Endelig tilføjes det i forslaget, at opholdskommunen har pligt til at underrette den stedlige kommune, hvis anbringelsesstedet er beliggende i en anden kommune. Denne bestemmelse fremgår af gældende lovs § 56, stk. 3. Da § 56 med dette lovforslag ændres til at omhandle både opfølgning på anbringelser og andre foranstaltninger, flyttes forpligtelsen til at underrette til § 55, der alene omhandler anbringelse uden for hjemmet. Der er altså tale om en videreførelse af gældende ret, dog præciseres det, at opholdskommunen har pligt til at underrette den stedlige kommune.

Om § 55, stk. 2

Efter den gældende § 55 skal kommunen løbende føre tilsyn med barnet eller den unge. Der er ikke fastsat regler for, hvordan tilsynet skal udøves, herunder hvor ofte kommunen skal besøge barnet eller den unge.

Det foreslås, at kommunen mindst én gang om året skal besøge barnet eller den unge på anbringelsesstedet i forbindelse med sit løbende tilsyn med barnet eller den unge. I nogle sager vil det være nødvendigt at besøge barnet eller den unge hyppigere, andre gange kan supplerende kontakt foregå telefonisk eller via møder på forvaltningen. Erfaringer viser, at et hyppigt tilsyn og en grundig opfølgning er centralt for at sikre et godt udbytte af anbringelsen og for at sikre, at anbringelsen ophører på det rette tidspunkt.

I forbindelse med besøget skal kommunen tale med barnet eller den unge. Formålet er, at kommunen skal danne sig et førstehåndsindtryk af det pågældende

barn eller den pågældende unge og af barnets eller den unges egen vurdering af situationen.

Hvis hensynet til barnet eller den unge ikke taler imod dette, skal samtalen foregå uden at voksne fra anbringelsesstedet er til stede. Barnet eller den unge skal således frit kunne udtale sig om forholdene under anbringelsen uden at tage hensyn til eventuelle reaktioner fra de voksne på anbringelsesstedet.

Om § 55, stk. 3

Efter den gældende § 55, stk. 1, træffer kommunen afgørelse om barnets eller den unges forhold under anbringelsen i det omfang, det er nødvendigt. Dette foreslås flyttet til stk. 3. Samtidig foreslås det, at kommunen i denne forbindelse også skal have fokus på barnets eller den unges samvær med andre end forældrene under anbringelsen.

Det betyder, at kommunen skal foretage en vurdering af barnets eller den unges behov for at bevare kontakten til en eller flere personer fra netværket, samt om der er behov for, at der tages særlige initiativer for at sikre, at dette sker. Kommunen skal i den forbindelse lægge vægt på barnets eller den unges egne ønsker om at bevare tilknytningen til bestemte personer.

For de små børn vil kommunen typisk skulle sikre, at de har jævnlige samvær og kontakt med de personer, som er af væsentlig betydning for dem. For de større børn kan det også dreje sig om, at en person af væsentlig betydning er til stede, når barnet eller den unge skal tale med en sagsbehandler, under forudsætning af, at barnet eller den unge ønsker det. Hvis forældrene eller en ung over 15 år giver samtykke, har den unge således ret til at tage en bisidder med til møder med kommunen. For så vidt angår muligheden for at tage en bisidder med uden forældrenes samtykke henvises til det udredningsarbejde vedrørende forældre og børns retssikkerhed, der, jf. de almindelige bemærkninger, vil blive gennemført. Endelig kan disse betydningsfulde personer i nogle tilfælde spille en væsentlig rolle i forhold til barnets eller den unges situation, f.eks. ved at støtte op om indsatsen og motivere barnet eller den unge i forhold til skolegang og fritidsaktiviteter. Med forslaget til § 40 gives der bl.a. bedre muligheder for at yde økonomisk støtte til transport netop i forbindelse med det samvær, der er beskrevet i forslaget til stk. 3.

Om § 55, stk. 4

Forslaget til stk. 4 viderefører det gældende stk. 2 dog med redaktionelle ændringer som følge af forslaget til § 55.

Om § 55, stk. 5 og 6

For at præcisere anvendelsen af den gældende § 55, stk. 3 og 4, foreslås en formuleringsmæssig ændring, og samtidig foreslås de flyttet til stk. 5 og 6. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Efter det gældende stk. 1 er det kommunen, der træffer afgørelse om ændret anbringelsessted. Denne afgørelse træffes, for så vidt angår frivillige anbringelser, med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. stk. 2. Hvis der ikke gives samtykke til ændret anbringelsessted, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om en tvangsmæssig anbringelse efter § 42, såfremt betingelserne herfor er til stede, jf. stk. 3. Herefter skal kommunen efter § 55, stk. 1, træffe afgørelse om valg af anbringelsessted. Det er altså alene muligt at ændre anbringelsesstedet uden samtykke fra forældrene og den unge over 15 år, hvis der træffes afgørelse efter § 42.

Også for tvangsanbringelser gælder det, at kommunen kun kan træffe afgørelse om ændret anbringelsessted med samtykke fra forældrene og den unge, der er fyldt 15 år, jf. § 55, stk. 4. Hvis kommunen ønsker at ændre anbringelsesstedet uden samtykke, skal børn og unge-udvalget først træffe en fornyet afgørelse efter § 42, hvis betingelserne herfor er til stede, hvorefter kommunen kan træffe afgørelse om valg af anbringelsessted, jf. § 55, stk. 1.

Forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, kan som efter den gældende § 55, stk. 4, meddele samtykke til, at der ikke træffes fornyet afgørelse efter § 42. Også i disse tilfælde skal kommunen træffe afgørelse om valg af anbringelsessted, jf. § 55, stk. 1.

Som følge af forslaget til § 42 a, stk. 2, flyttes § 42 a fra den gældende § 55, stk. 3, til forslagets § 55, stk. 6. Der er tale om en redaktionel ændring.

Der skal gøres opmærksom på, at aldersgrænsen for klage over valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted i § 122 ændres fra 15 år til 12 år, se nærmere i bemærkningerne hertil. Samtidig gives klage over valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted som udgangspunkt opsættende virkning, jf. forslaget til ændring af retssikkerhedslovens § 72 og de specielle bemærkninger hertil.

Til nr. 21

Om § 56, stk. 1

Efter de gældende regler skal kommunen mindst hvert halve år vurdere, om der er behov for at revidere handleplanen. Denne forpligtelse fremgår af de gældende § 56 og § 58 a. Med forslaget samles disse bestemmelser, og samtidig strammes der op på kravene

til revision af handleplaner og indsats. Formålet er at styrke opfølgningen og give et bedre grundlag for at justere indsatsen.

Kommunen skal efter forslaget vurdere, om indsatsen skal ændres, herunder om den bidrager til at nå de ønskede mål, og om barnet eller den unge profiterer af anbringelsen, og kommunen skal endvidere vurdere, om handleplanen skal revideres. Der kan være tilfælde, hvor der ikke er behov for en revision af handleplanen, men alene justeringer i indsatsen. F.eks. vil en indsats i form af en kontaktperson, der ikke fungerer optimalt på grund af relationen mellem den unge og den pågældende kontaktperson, kunne justeres, ved at der findes en ny kontaktperson. Hvis der er behov for at revidere handleplanen, træffes afgørelsen om revision af handleplanen så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Samtidig ændres tidsfristen, så kommunen efter forslaget får pligt til at foretage denne vurdering mindst en gang om året. Efter de gældende regler er der ikke nogen egentligt frist for, hvornår kommunen skal vurdere indsatsen, men kommunen skal mindst hvert halve år vurdere, om der er behov for at revidere handleplanen. Den foreslåede ændring betyder, at der én gang om året laves en grundig opfølgning, som skal danne grundlag for eventuelle justeringer, i stedet for at der, som det er i dag, hvert halve år laves mere overfladiske opfølgninger.

Ved at fastsætte fristen til 12 måneder opnår man desuden, at denne frist følger fristen om, at der skal føres tilsyn mindst én gang om året, jf. § 55, stk. 2. Dermed bliver det samtidigt muligt at understrege, at vurderingen af indsatsen skal ske på baggrund af besøgene hos barnet eller den unge, jf. § 55, stk. 2. Opfølgningen kommer dermed også til at bygge på sagsbehandlerens eget indtryk og samtalen med barnet eller den unge og ikke blot på indhentede udtalelser.

Kommunen er i alle tilfælde forpligtiget til at lave den nødvendige opfølgning. I nogle sager vil det være nødvendigt med en hyppigere opfølgning, og kommunen skal her sørge for en hyppigere opfølgning. Der er altså tale om, at alle sager som minimum skal vurderes én gang om året.

Det er vigtigt i forbindelse med opfølgningen på anbringelser og andre foranstaltninger, at man kan se kommunens tidligere overvejelser i en sag, bl.a. med henblik på de tilfælde, hvor andre myndigheder eller sagsbehandlere senere skal tage stilling til sagen. Kommunens overvejelser skal derfor fremgå af journalen.

Om § 56, stk. 2

Der er tale om en videreførelse af den gældende stk. 2 dog med en sproglig tilpasning, jf. stk. 1. Herudover ændres fristen for, hvor ofte kommunen skal vurdere om handleplanen, jf. § 58 a, stk. 7, skal revideres fra 6 måneder til 12 måneder, således at den følger stk. 1.

Den gældende § 56, stk. 3, flyttes med forslaget til § 55, stk. 1.

Til nr. 22

Efter de gældende regler har barnet eller den unge og forældrene ret til samvær og kontakt under et barns eller en ungs anbringelse uden for hjemmet. Kommunen skal sørge for, at forbindelsen mellem barnet eller den unge og forældrene holdes ved lige. Med forslaget præciseres kommunens pligt til at sikre, at forældrene får de nødvendige informationer om barnets dagligdag under anbringelsen. Formålet er at give forældrene mulighed for at danne sig et indtryk af barnets eller den unges dagligdag, herunder forholdet til daginstitution, skole eller uddannelsessted, samt forholdet til venner, aktiviteter og lignende. Der er således ikke tale om, at forældrene har krav på en detaljeret beskrivelse af alle forhold i barnets eller den unges liv. Det er ikke nødvendigvis kommunen selv, der skal give forældrene disse informationer. Det vil fortsat ofte være anbringelsesstedet. Kommunens forpligtelse er alene at sikre, at forældrene modtager de nødvendige informationer. Dette kan f.eks. påses i de aftaler, kommunen indgår med anbringelsesstedet.

Samtidig understreges kommunens pligt til at forebygge og afhjælpe eventuelle konflikter mellem forældre og anbringelsessted, bl.a. ved at sørge for at der er klare aftaler mellem kommune, anbringelsessted og forældre og en fælles forståelse fra anbringelsens begyndelse. Hvis der efterfølgende opstår konflikter, kan kommunen spille en vigtig rolle i mæglingen mellem forældrene og anbringelsesstedet.

Til nr. 23

Afgørelse om overvåget samvær træffes af børn og unge-udvalget og kan opleves som kontrol. Nogle forældre til anbragte børn og unge har alene brug for råd, hjælp og vejledning under samværet med barnet eller den unge. Efter gældende lovgivning er der ikke mulighed for at træffe afgørelse om et sådant støttet samvær. Det foreslås derfor, at kommunen med samtykke fra forældrene og den unge, der er fyldt 15 år, kan træffe afgørelse om, at der skal være en 3. person til stede i forbindelse med samværet. Det kan f.eks. være en professionel støtteperson, en bisidder, en ven, et familiemedlem eller lignende. Kommunens afgørelser om støttet samvær kan indbringes for det sociale

nævn. Betingelserne for at iværksætte overvåget samvær, jf. § 57, stk. 3, ændres ikke.

Til nr. 24

Børn og unge-udvalget kan for en bestemt periode træffe afgørelse om afbrydelse af forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge, når forbindelsen er til skade for barnets eller den unges sundhed eller udvikling, jf. § 57, stk. 3. Nogle kommuner har for så vidt angår brev- og telefonkontrol anvendt § 108 i serviceloven, selv om barnet eller den unge er anbragt på et opholdssted eller i familiepleje, hvor § 108 ikke finder anvendelse. Det foreslås, at § 57, stk. 3, præciseres, så det tydeligt fremgår, at § 57 finder anvendelse ved afbrydelse af forbindelsen i form af samvær, brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem forældrene og barnet eller den unge. Beslutningen om at afbryde forbindelsen kan træffes både for samvær og/eller de øvrige kontaktformer.

Til nr. 25

Inddragelse af barnet eller den unge, familien og netværket er et vigtigt grundlag for at opnå resultater af den sociale indsats. Det handler både om, at de rigtige oplysninger skal ligge til grund for de beslutninger, der tages, og om at de involverede parter oplever at blive taget alvorligt. Det er således et spørgsmål om at styrke retssikkerheden for barnet og familien. Når også netværket skal inddrages, hænger det sammen med reformens målsætning om at sætte fokus på ressourcer frem for kun at se problemer. Selvom barnet og forældrene har store problemer, findes der ofte ressourcer i netværket, der kan trækkes på.

Det foreslås derfor, at kommunen skal overveje, hvordan familie og netværk kan inddrages systematisk. Eksempler på metoder til systematisk inddragelse er familierådslagning, netværksmøder og familiekontrakter. Kommunen forpligtes ikke til at anvende en bestemt metode, men kan, efter behovene i den enkelte sag og den lokale prioriteringer på området, selv beslutte, hvordan det skal sikres, at familien inddrages systematisk. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, er det hensigten, at den eksisterende hjemmel i § 58 b udnyttes til at forpligte kommunerne til at udarbejde standarder for sagsbehandlingen. Her vil et element blive, at kommunen skal tage stilling til, hvordan kommunen vil arbejde med denne systematiske inddragelse. Med henblik på at andre myndigheder eller sagsbehandlere skal behandle sagen, skal kommunens overvejelser, om hvordan familie og netværk kan inddrages i den konkrete sag, samt efterfølgende hvordan inddragelsen er sket, fremgå af journalen.

Kommunens inddragelse af familie og netværk skal naturligvis ske under hensyntagen til reglerne om videregivelse af oplysninger, jf. retssikkerhedsloven, forvaltningsloven og persondataloven.

Til nr. 26 og 27

Ifølge den gældende § 58 skal kommunen tilbyde børn og unge en samtale, inden der træffes afgørelse om at iværksætte foranstaltninger, og inden der træffes afgørelse om hjemgivelse.

Med forslaget udvides pligten til at føre en samtale med barnet eller den unge, så den omfatter alle afgørelser i forbindelse med foranstaltninger over for børn og unge. Hermed er der også pligt til at tilbyde en samtale i forbindelse med f.eks. afgørelser om ophør af forebyggende foranstaltninger, om valg af anbringelsessted og om samvær under en anbringelse.

Konkret betyder bestemmelsen, at børn og unge skal tilbydes en samtale i forbindelse med afgørelser efter §§ 39, 40, 41, 42, 42 a, 43, 44, 45, 46 og § 47 samt §§ 55, 56 og 57.

Selv om børn og unge skal involveres, og deres synspunkter tillægges vægt, er det fortsat myndighedens ansvar, at der træffes beslutninger, og hvilke beslutninger der træffes. Det bør dog fremgå af afgørelsen, hvis barnets eller den unges holdning ikke følges. Det er vigtigt, at kommunen gør barnet eller den unge opmærksom på, at der ikke er tale om, at barnet eller den unge selv kan vælge, hvad der skal ske. Dermed kan det for det første undgås, at barnet eller den unge oplever, at det har ansvaret for beslutningen. For det andet skal barnet eller den unge vide, at kommunen kan træffe en anden afgørelse end den afgørelse, barnet eller den unge havde ønsket. Samtalen skal i det hele taget gennemføres under hensyntagen til barnets eller den unges modenhed og forståelse for situationen.

Ændringen i § 58, stk. 2, 2. pkt., er alene en konsekvens af ændringen i stk. 1. Hvis samtalen ikke kan gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse således søges tilvejebragt.

Til nr. 28

Om § 58 a, stk. 1

Efter den gældende § 58 a skal kommunen i forbindelse med foranstaltninger efter § 40 eller § 62 a tilbyde et udarbejde en handleplan. Ved anbringelser uden for hjemmet og for unge, der har begået alvorlig kriminalitet, skal kommunen udarbejde en handleplan. Det foreslås, at kommunen fremover skal udarbejde en handleplan for alle typer af foranstaltninger efter §§ 40, 42 og 62 a.

Efter den gældende § 58 a er det undtagelsesvist muligt for kommunen at iværksætte en akut anbringelse, før handleplanen er udarbejdet. Da der efter forslaget skal udarbejdes handleplaner før iværksættelse af alle typer af foranstaltninger, bliver det som en konsekvens nødvendigt at udvide undtagelsesbestemmelsen, så den ikke kun omhandler anbringelser. Det foreslås derfor, at iværksættelse af en foranstaltning efter §§ 40, 42 og 62 a ikke behøver at afvente udarbejdelse af en handleplan, når hensynet til barnet eller den unge taler for det. I den forbindelse foreslås det endvidere at supplere den gældende pligt til at udarbejde handleplaner snarest muligt efter iværksættelse af foranstaltningen med en frist på 4 måneder, som løber fra det tidspunkt, hvor afgørelsen om foranstaltningen er truffet.

Handleplanen skal, ifølge formålsbestemmelserne i §§ 1 og 32, så vidt muligt udarbejdes i samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren.

Om § 58 a, stk. 2

Indholdet i forslaget til stk. 2 er identisk med en ny bestemmelse, der er foreslået i et andet lovforslag (lov om ændring af lov om social service – pligt til at udarbejde handleplaner for unge under 18 år med behandlingskrævende stofmisbrug), som fremsættes samtidig med dette lovforslag.

Forslaget om handleplaner til unge stofmisbrugere udspringer af satspuljeaftalen på det sociale område for 2003 og foreslås at træde i kraft den 1. januar 2005. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget om handleplaner for unge stofmisbrugere.

Af lovtekniske årsager fremsættes forslaget uafhængigt af anbringelsesreformen som en ændring af den gældende § 58 a. Forslaget om handleplaner for unge stofmisbrugere er dog indført i forslaget om anbringelsesreformen under en forudsætning om, at det vedtages som fremsat. Hvis der sker ændringer i forslaget om handleplaner for unge stofmisbrugere under behandlingen i Folketinget, vil der blive fremsat ændringsforslag til anbringelsesreformen herom.

De økonomiske konsekvenser af stk. 2 indgår ikke i beregningerne af de økonomiske konsekvenser af anbringelsesreform-lovforslaget.

Om § 58 a, stk. 3 og 4

Stk. 3 og 4 videreføres med redaktionelle ændringer.

Om § 58 a, stk. 5

Efter det gældende stk. 5 skal en handleplan angive indsatsen, formålet med indsatsen, varigheden af den

og eventuelle særlige forhold vedrørende barnet eller den unge.

For at styrke systematikken i indsatsen, sikre en bedre opfølgning og bl.a. give en bedre overlevering ved et eventuelt sagsbehandlerskift, foreslås det, at der opstilles præcise krav til indholdet i en handleplan. Forslaget ligger i forlængelse af de foreslåede ændringer i § 38, idet der i forslaget til § 58, stk. 4, stilles krav om, at handleplanen skal tage stilling til mål og delmål inden for de samme 6 temaer, der skal behandles som led i § 38-undersøgelsen. Dvs. kommunen skal i forbindelse med udarbejdelsen af handleplanen tage stilling til, hvilke mål og delmål der er i forhold til barnets eller den unges: 1) udvikling og adfærd, 2) familieforhold, 3) skoleforhold, 4) sundhedsforhold, 5) fritid og venskaber og 6) andre relevante forhold. Der henvises til bemærkningerne til § 38 vedrørende indholdet i de 6 punkter.

Kravet om mål og delmål betyder f.eks., at man ved beslutning om at anbringe et barn uden for hjemmet skal angive, hvilke forhold ved barnets eller den unges situation opholdet uden for hjemmet skal hjælpe med til at forbedre. Der kan eksempelvis angives, om det er barnets egne problemer eller forholdet til forældrene eller helt andre forhold, der fører til, at barnet i en periode anbringes uden for hjemmet. Denne type problemstillinger skal konkret afklares og beskrives i handleplanen.

Når de konkrete mål for indsatsen er anført i handleplanen, bliver det lettere at præcisere, hvilke forhold man vil lægge vægt på, når man træffer beslutning om ophør eller fornyelse og ændring af foranstaltningen. Både mål og delmål skal derfor anføres så specifikt som muligt og på en måde, der gør det muligt for både barnet og den unge, familien og personalet i de enkelte foranstaltninger at »vurdere med«, dvs. kunne gøre egne iagttagelser og tage stilling til, om og hvornår målene er opnået.

Ved at præcisere mål og delmål bliver det også lettere for både barnet eller den unge og familien at følge med i og forstå konsekvenserne af de beslutninger, der træffes. Dette skal ses i sammenhæng med de generelle mål om at forbedre inddragelsen af familien. Samtidig betyder mere præcise beskrivelser af målene bedre muligheder for at foretage effektvurderinger og evalueringer.

Om § 58 a, stk. 6

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af forslaget til stk. 5.

F. t. l. vedr. social service m.v.

Om § 58 a, stk. 7

Forslaget til stk. 7 er en videreførelse af det gældende stk. 6.

Til nr. 29

Der er tale om en redaktionel ændring i § 59, nr. 2, som følge af forslaget til § 40.

Til nr. 30

Der er tale om en redaktionel ændring i § 59, nr. 4, som følge af forslaget til § 58 a.

Til nr. 31

Der er tale om redaktionelle ændringer i § 59 a som følge af forslaget til § 42 a.

Til nr. 32

Der er tale om en redaktionel ændring i § 59 a, nr. 3, som følge af forslaget til § 58 a.

Til nr. 33, 34, 35, 36 og 37

I servicelovens kapitel 8 har unge, der er fyldt 15 år, fået en selvstændig ret til at udøve deres partsbeføjelser uden forældremyndighedsindehaverens stillingtagen. Derfor er der fastsat regler om gratis advokatbistand til unge over 15 år i forbindelse med visse afgørelser, der træffes uden samtykke. Den unge har dog efter de gældende regler ikke ret til gratis advokatbistand i forbindelse med afgørelser om afbrydelse af forbindelse til forældre, brev- og telefonkontrol og hjemtagelse fra privat familiepleje.

Det foreslås at udvide retten til gratis advokatbistand for den unge, der er fyldt 15, så den unge får ret til gratis advokatbistand i alle de tilfælde, hvor der træffes tvangsmæssige afgørelser. Samtidig foreslås det at tilføje unge, der er fyldt 15 år, i § 61, stk. 1, således at det påhviler kommunen at gøre både forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, bekendt med retten til at se sagens akter og til at udtale sig om sagen efter forvaltningsloven. Dette følger allerede af den gældende § 61, stk. 2, sammenholdt med den gældende § 60, stk. 3, der udgår.

Der er endvidere tale om en redaktionel ændring i § 60, stk. 1, nr. 3, som følge af forslaget til § 42 a samt i § 60, stk. 1, nr. 7, som følge af forslaget til § 55.

Til nr. 38

Der er tale om en redaktionel ændring i § 61, stk. 2, som følge af forslaget til § 60, stk. 1, og samtidig ændres formuleringen af den sidste del af sætning for derved at lette forståelsen.

Til nr. 39

Der er tale om en redaktionel ændring i § 61, stk. 2, som følge af forslaget til § 60.

Til nr. 40, 41 og 42

Der er tale om redaktionelle ændringer i § 62, stk. 1, nr. 3, som følge af forslaget til § 42 a samt i § 62, stk. 1, nr. 7, og stk. 4, som følge af forslaget til § 55. Ændringen i § 62, stk. 4, retter i øvrigt op på en forkert henvisning.

Til nr. 43 og 44

Efter den gældende § 62 a, stk. 2, kan kommunen beslutte, at en tidligere tildelt personlig rådgiver eller kontaktperson opretholdes efter det fyldte 18. år. Det foreslås, at denne bestemmelse udvides således, at kommunen også kan tildele denne personlige rådgiver eller kontaktperson på ny i de situationer, hvor den tildelte personlige rådgiver eller kontaktperson har været frataget den unge efter det fyldte 18. år. Det betyder, at kommunen, på et hvilket som helst tidspunkt i perioden, hvor den unge er mellem 18 og 22, dvs. indtil det fyldte 23. år, kan tildele den unge en tidligere tildelt foranstaltning i form af en personlig rådgiver eller kontaktperson, jf. § 62 a, stk. 2. Det er ikke nødvendigt, at foranstaltningen personlig rådgiver eller kontaktperson konkret varetages af den samme person som tidligere. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Der er endvidere tale om en redaktionel ændring i § 62 a, stk. 2 som følge af forslaget til § 40.

Til nr. 45, 46 og 47

Efter den gældende § 62 a, stk. 3, kan kommunen beslutte, at et døgnophold efter reglerne i kapitel 8 opretholdes efter, at den unge er fyldt 18 år. Det foreslås at udvide denne bestemmelse således, at kommunen også kan genetablere et tidligere døgnophold. Det betyder, at kommunen på et hvilket som helst tidspunkt i perioden, hvor den unge er mellem 18 og 22, dvs. indtil det fyldte 23. år, kan anbringe den unge på et tidligere eller et nyt anbringelsessted, hvis der er samtykke hertil, jf. § 62 a, stk. 3. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Der er endvidere tale om redaktionelle ændringer i § 62 a, stk. 3, nr. 2 og 3, som følge af forslaget til § 40.

Til nr. 48

Det foreslås, at kommunen sørger for, at tidligere anbragte børn får mulighed for at komme tilbage på besøg på anbringelsesstedet kortvarigt, f.eks. i forbindelse med ferie og højtider.

Det forudsættes, at omfanget er begrænset til et mindre antal dage i løbet af året, og at der ikke nødvendigvis er overnatning i forbindelse med besøgene. Er der tale om tidsmæssigt mere omfattende ordninger, eller at den unge har et egentligt behov for særlig

støtte, skal der iværksættes en foranstaltning efter stk. 2 eller 3.

Forudsætningen for, at § 62 a, stk. 6, kan finde anvendelse, er naturligvis, at anbringelsesstedet fortsat eksisterer. I forhold til anbringelsessteder som fortsat eksisterer, vil den langt overvejende hovedregel være, at den unge har mulighed for fleksibelt efterværn. Der kan dog undtagelsesvist være situationer, hvor dette ikke er muligt, f.eks. hvis forholdene omkring anbringelsen eller hensynet til nuværende anbragte børn gør dette umuligt. Det kan f.eks. være uhensigtsmæssigt at gennemføre efterværnet af hensyn til nuværende anbragte børn, f.eks. hvis en plejefamilie har modtaget et nyt og usædvanligt skrøbeligt barn, som ikke ville kunne håndtere besøg af et eller flere tidligere anbragte unge. Der kan ligeledes være tale om særlige anbringelsessteder som sikrede afdelinger og skibsprojekter, hvor det ikke umiddelbart er praktisk muligt eller relevant med muligheden for fleksibelt efterværn.

Til nr. 49

Der er tale om en redaktionel ændring i § 94 a som følge af forslaget til § 40.

Til nr. 50

Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevudveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen, hvis det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, jf. § 108. For at forbedre retssikkerheden for barnet eller den unge foreslås det, at der stilles krav om, at en afgørelse om kontrol af brevveksling og telefonsamtaler skal træffes for en bestemt periode. Kommunen er i øvrigt forpligtet til løbende at påse, om grundlaget for afgørelse fortsat er til stede uafhængigt af den periode, der er fastsat i afgørelsen.

Til nr. 51

Om § 122, stk. 1

Efter de gældende regler kan forældremyndighedens indehaver og unge over 15 år klage over kommunens afgørelse om anbringelsessted. Som et led i styrkelsen af børns og unges retssikkerhed foreslås det, at aldersgrænsen for klageberettigede nedsættes, således at børn og unge over 12 år får ret til at klage over valg af anbringelsessted og ændring af anbringelsessted, jf. § 55, stk. 1 og 3. En klage over kommunens afgørelse skal efter retssikkerhedsloven indbringes for kommunen. For at sikre at børn og unge over 12 år får en reel klagemulighed, skal der gøres opmærksom på, at hvis et barn eller en ung retter henvendelse til en sagsbe-

handler, en pædagog eller andre vedrørende klage over valg af anbringelsessted eller ændret anbringelsessted, skal denne person sørge for at videregive klagen til rette myndighed. For at sikre kontinuiteten i de anbragte børns og unges liv får en klage over valg af anbringelsessted opsættende virkning, jf. forslaget til retssikkerhedslovens § 72, stk. 2.

Om § 122, stk. 2

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af forslaget til stk. 1. Det betyder, at den unge over 15 år og forældremyndighedsindehaveren fortsat kan klage over afgørelser om behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v., jf. § 55, stk. 3, samt samvær efter § 57, stk. 2. Dette gælder fortsat også den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, i det omfang afgørelsen angår denne.

Til nr. 52 og 53

Adgangen til at få dækket transportudgifter i forbindelse med deltagelsen i møder i Ankestyrelsen er ikke reguleret i gældende ret. Det foreslås, at der indføres en ret til at få transportudgifter dækket. Forslaget gælder forældremyndighedsindehaveren og børn og unge, der er fyldt 12 år. Ydelsen er ikke transbestemt. Det er forældrenes og barnets eller den unges opholdskommune, der finansierer ydelser efter bestemmelsen.

Der er endvidere tale om en redaktionel ændring i § 123, stk. 4, som følge af forslaget til § 47.

Til nr. 54

Der er tale om en redaktionel ændring i § 124, stk. 1, som følge af forslaget til § 47.

Til nr. 55, 56, 57 og 58

Der er tale om redaktionelle ændringer i § 129, stk. 3, nr. 1, § 133, stk. 2, og § 135, stk. 2, nr. 2 og 3, som følge af forslaget til § 40. Tilføjelsen af § 62 a, stk. 6, i forslaget til § 129, stk. 3, nr. 1, indebærer, at udgifter efter stk. 6 finansieres af kommunen.

Til § 2

Til nr. 1

Myndighederne kan, til brug for at træffe afgørelser i sager efter den sociale lovgivning, forlange at få oplysninger efter § 11 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område fra en række nærmere opregnede personer og myndigheder. Dette kræver som udgangspunkt et samtykke fra borgeren.

Kravet om samtykke kan dog efter gældende ret fraviges i en række sager, jf. § 11 c. Det gælder f.eks. sager, hvor kommunen kan træffe afgørelse uden forældremyndighedsindehaverens samtykke efter kapitel

8 i lov om sociale service. Kravet om samtykke kan således ikke fraviges i sager om frivillige foranstaltninger efter serviceloven.

Da det kan være nødvendigt at fravige kravet om samtykke, hvis forældrene ikke ønsker, at der indhentes oplysninger til en sag om frivillige foranstaltninger, forslås det derfor, at kravet om samtykke også kan fraviges i sager om undersøgelser efter det nye forslag til § 38 om undersøgelser.

Det er kun samtykkekravet i forhold til § 11 a, der fraviges. I forhold til den videre behandling af sagen er det fortsat servicelovens bestemmelser, der finder anvendelse, herunder også evt. krav til samtykke efter serviceloven til at iværksætte foranstaltningen.

Skal der indhentes oplysninger efter § 11 c, stk. 2 og 3, dvs. fra private og om andre personer i sagen, kan dette også ske uden samtykke til brug for undersøgelser efter § 38, stk. 5, jf. den generelle henvisning i § 11 c, stk. 2 og 3, til § 11 c, stk. 1.

Hvis der er tale om en sag, hvor forældrene ikke vil samtykke til selve foranstaltningen, men samtykker til undersøgelsen efter § 38, stk. 1, i serviceloven, men senere trækker samtykket til undersøgelsen tilbage, kan der indhentes oplysninger til undersøgelsen efter 1. led i den nye formulering til § 11 c, stk. 1, nr. 1.

Hvis kommunen påbegynder en undersøgelse efter § 38, stk. 1, dvs. med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge over 15 år, vil kommunen i nogle tilfælde have behov for at indhente oplysninger om andre end de personer, som foranstaltningen efter serviceloven i sidste ende vil rette sig i mod, dvs. andre end barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren. Det kan f.eks. være oplysninger om forældremyndighedsindehaverens samlever eller en ægtefælle, som ikke har forældremyndigheden over barnet eller den unge.

Kommunen kan uden samtykke indhente oplysninger om alle parter i sagen, herunder barnet eller den unge, forældremyndighedsindehaveren og dennes samlever eller ægtefælle, jf. § 11, c, stk. 3. Indhentning af oplysninger om andre end de personer, der er nævnt i § 11 c, stk. 3, skal ske i overensstemmelse med forvaltningslovens og persondatalovens regler.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 38 og til § 11 a-c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Til nr. 2

Om § 72, stk. 1

Forslaget til stk. 1 viderefører det gældende stk. 1 med en redaktionel ændring som følge af forslaget til stk. 2 og 3

Om § 72, stk. 2

Hovedreglen i § 72 er at klager over en afgørelse efter den sociale lovgivning ikke har opsættende virkning. Visse afgørelser efter lov om social service indebærer imidlertid, at borgeren flytter til en anden bolig. I disse sager er der undtagelser til hovedreglen, da en ændret afgørelse vil indebære, at klageren skulle fraflytte et botilbud, som borgeren er flyttet til i overensstemmelse med den oprindelige underkendte afgørelse.

I forslaget til servicelovens § 122 foreslås det, at forældre og børn over 12 år skal have mulighed for at klage over valg af anbringelsessted, herunder det konkrete anbringelsessted samt ændret anbringelsessted. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 122.

For at sikre kontinuitet i indsatsen for barnet foreslås det, at en klage over valg af anbringelsessted eller ændret anbringelsessted gives opsættende virkning. Samtidig bør det dog være muligt at fravige bestemmelsen om opsættende virkning, hvis særlige forhold gør det påkrævet, herunder hvis det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling, for eksempel ved akutte førstegangsanbringelser. Der bør lægges vægt på, om det vil være i modstrid med formålet med anbringelsen, hvis en eventuel klage får opsættende virkning. Fravigelse af hovedreglen om opsættende virkning sker ved, at kommunen samtidig med afgørelse om valg af anbringelsessted eller ændret anbringelsessted træffer afgørelse om, at klager over denne afgørelse ikke får opsættende virkning.

Om § 72, stk. 3

Efter § 62 a skal kommunen yde hjælp til unge, der er mellem 18 og 22 år, dvs. indtil det fyldte 23. år, når det er af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed. Herefter kan ophold på en døgninstitution, jf. § 40 b, eller på et anbringelsessted efter § 49 eller § 51 opretholdes. Der henvises til bemærkningerne til § 62 a. Hvis kommunen for eksempel i forbindelse med en afgørelse om efterværn efter § 62 a afslår at opretholde opholdet, kan den unge klage over afgørelsen. For at sikre kontinuiteten i indsatsen for barnet i disse situationer foreslås det, at klage over afslag på, at anbringelse opretholdes, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1, har opsættende virkning, således at den unge kan blive på anbringelsesstedet, indtil kommunens afgørelse er blevet prøvet i klagesystemet.

Til § 3

Til stk. 1

Loven foreslås at træde i kraft den 1. januar 2006.

Til stk. 2

Efter forslaget til § 4, stk. 2, skal kommunen udarbejde og offentliggøre en sammenhængende børnepolitik. Eftersom loven træder i kraft den 1. januar 2006, stilles der forslag om, at den sammenhængende børnepolitik skal være udarbejdet og offentliggjort første gang inden udgangen af 2006.

Til stk. 3

Forslaget til § 58 a om handleplaner indebærer for det første, at der skal udarbejdes handleplaner i alle

sager om foranstaltninger efter § 40, og for det andet stilles der indholdsmæssige krav til handleplanerne, jf. § 58 a, stk. 5, nr. 1-6. Det foreslås, at handleplaner udarbejdet før den 1. januar 2006 fortsætter som de er, og at der ved revision af disse handleplaner ikke stilles krav om, at de skal følge numrene 1-6 i § 58, stk. 5. I sager, hvor der efter gældende lovgivning ikke er krav om handleplaner, skal der ikke efter lovforslagets ikrafttræden udarbejdes handleplaner, medmindre der iværksættes en ny type af foranstaltning.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

§ 4. Kommunen og amtskommunen sørger for, at de opgaver og tilbud, der omfatter børn, unge og deres familier, udføres i samarbejde med forældrene og på en sådan måde, at det fremmer børns og unges udvikling, trivsel og selvstændighed. Dette gælder både ved udførelsen af det generelle og forebyggende arbejde og ved den målrettede indsats over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte.

Stk. 2. Kommunen og amtskommunen sørger for, at den indsats, der iværksættes efter denne lov over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes over for de samme børn og unge efter anden lovgivning.

§ 38. Må det antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunen sørge for, at barnets eller den unges forhold undersøges. Afgørelse herom træffes i forståelse med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog § 39. Kommunen skal som led i denne undersøgelse inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejerske, pædagoger, psykologer, lærere eller andre, jf. § 37 a. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en psykolog.

Stk. 2. En undersøgelse skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværk-

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovebkendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Hvis kommunen modtager en underretning, om at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte efter kapitel 8, skal kommunen senest 6 hverdage efter modtagelsen af underretningen sende en bekræftelse for modtagelsen.«

3. § 38 affattes således:

»§ 38. Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunen undersøge barnets eller den unges forhold. Afgørelser herom træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 9 og § 39.

Stk. 2. Kommunens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der skal omfatte barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritidsforhold og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

sætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Der skal være oplysning om, hvordan forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltninger, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 3. Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og skal i øvrigt gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader.

Stk. 3. I sin undersøgelse skal kommunen afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket. For unge, der er fyldt 15 år, skal undersøgelsen afdække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. § 40 og § 62 a.

Stk. 4. Kommunen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre, jf. § 37 a. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog.

Stk. 5. Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og skal i øvrigt gennemføres så skånsomt som forholdene tillader.

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedens indehaveren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltninger, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvist ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kommunen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Stk. 8. I forbindelse med undersøgelsen skal kommunen vurdere, om der skal foretages en undersøgelse af eventuelle andre børn i familien.

Stk. 9. Hvis forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, ikke giver samtykke, jf. stk. 1, kan undersøgelsen gennemføres uden samtykke ved at indhente de nødvendige eksisterende oplysninger, jf. § 11 c, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.«

§ 40. Kommunen kan træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 2, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Blandt de i stk. 2 nævnte foranstaltninger vælges den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedens indehaver, jf. dog § 41. En afgørelse efter stk. 2, nr. 11, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Kommunen kan beslutte

- 1) at yde konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold og kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge et dagtilbud, en ungdomsklub, et uddannelsessted eller lignende,

4. § 40 affattes således:

»**§ 40.** Kommunen træffer afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedens indehaveren, jf. dog § 41. En afgørelse efter stk. 3, nr. 8, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Medmindre særlige forhold gør sig gældende, kan støtte kun iværksættes efter gennemførelse af en undersøgelse, jf. § 38 eller § 39. Kommunen skal altid vælge den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger, som kan løse de problemer, der er afdækket gennem undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunen kan iværksætte hjælp indenfor følgende typer af tilbud:

- 2) at yde praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet,
- 3) at yde familiebehandling eller lignende støtte,
- 4) at tilbyde døgnophold, jf. § 40 b, for både forældremyndighedens indehaver, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien på en døgninstitution, i en plejefamilie, på et andet godkendt opholdssted, i et kommunalt døgntilbud eller i et botilbud godkendt af amtskommunen efter reglerne i § 94 a,
- 5) at tilbyde en aflastningsordning, jf. § 40 b, på en døgninstitution, i en plejefamilie, i et kommunalt døgntilbud eller på et godkendt opholdssted,
- 6) at udpege en personlig rådgiver for barnet eller den unge,
- 7) at udpege en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien,
- 8) at yde økonomisk støtte til udgifter, der følger af foranstaltninger nævnt i nr. 1-5, når forældremyndighedens indehaveren ikke selv har midler dertil,
- 9) at yde økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, at en hjemgivelse kan fremskyndes, eller at støtten i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet,
- 10) at yde økonomisk støtte til ophold på kost- eller efterskole, når forældremyndighedens indehaveren ikke selv har midler dertil,
- 11) at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet, på en døgninstitution, i en plejefamilie, i et kommunalt døgntilbud eller på et godkendt opholdssted, som må anses for egnet til at imødekomme barnets eller den unges særlige behov, jf. §§ 40 b, 49, 49 a og 51, og
- 12) at formidle et praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetale en godtgørelse til den unge.

Stk. 3. Hvis kommunen ønsker, at amtskommunen efter § 131 a medfinansierer udgifter ved foranstaltninger efter § 40, stk. 2, skal kommunen følge fremgangsmåden i § 131 b.

- 1) Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. § 40 b, for både forældremyndighedens indehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien på en døgninstitution, i en plejefamilie, på et andet godkendt opholdssted, i et kommunalt døgntilbud eller i et botilbud godkendt af amtskommunen efter reglerne i § 94 a.
- 5) Aflastningsordning, jf. § 40 b, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, i et kommunalt døgntilbud, på en døgninstitution eller på et godkendt opholdssted.
- 6) Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.
- 7) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.
- 8) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på eget værelse, i et kommunalt døgntilbud, på en døgninstitution eller på et godkendt opholdssted, som må anses for egnet til at imødekomme barnets eller den unges særlige behov, jf. §§ 40 b, 49, 49 a og 51.
- 9) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
- 10) Anden hjælp der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Stk. 4. Kommunen kan yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 3, samt yde økonomisk støtte, hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Støtten kan ydes, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil.

Stk. 5. Kommunen kan yde økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås eller at en hjemgivelse kan fremskyndes, samt til udgifter, der i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet.

Stk. 6. Hvis kommunen ønsker, at amtskommunen efter § 131 a medfinansierer udgifter ved foranstaltninger efter § 40, stk. 3-5, skal kommunen følge fremgangsmåden i § 131 b.«

§ 40 a. Kommunen tilbyder forældremyndighedens indehaver en støtteperson i forbindelse med barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 2, nr. 11, og §§ 42 og 42 a.

5. I § 40 a ændres »§ 40, stk. 2, nr. 11,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8.«

§ 40 b. Under et døgnophold efter § 40, stk. 2, nr. 4, 5 og 11, og efter § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4, modtager barnet eller den unge omsorg, personlig støtte, socialpædagogisk rådgivning og behandling. Ved særlige behov kan der endvidere foretages undersøgelser og observation samt ydes terapi eller anden behandling.

§ 41. Afgørelse efter § 40, stk. 2, nr. 1, 6 og 7, jf. § 40, stk. 1, kan træffes, selv om forældremyndighedens indehaver ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte, og når formålet med foranstaltningen skønnes at kunne opnås uanset det manglende samtykke. Afgørelse herom skal træffes i et møde i det personsagsudvalg, der efter § 17 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område varetager det pågældende sagsområde. I kommuner med magistratsordning træffes afgørelsen af vedkommende magistratsmedlem.

§ 42. Er der en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

- 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge,
- 2) vold eller andre alvorlige overgreb,
- 3) misbrugsproblemer, kriminell adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge eller
- 4) andre adfærds eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge,

kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at barnet eller den unge anbringes uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 2, nr. 11. Der kan kun træffes en afgørelse efter 1. pkt., når der er begrundet formodning for, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 2. Når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det, kan børn og unge-udvalget beslutte, at barnet eller den unge skal anbringes uden for hjemmet efter stk. 1, selv om forældremyndighedens indehaver og den unge giver samtykke til anbringelse efter § 40, stk. 2, nr. 11.

Stk. 3. Såfremt en ung, der er fyldt 15 år, erklærer sig enig i anbringelsen, kan børn og unge-udvalget uanset betingelserne i stk. 1 træffe afgørelse om at anbringe den unge uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 2, nr. 11, når anbringelsen må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges særlige behov og problemerne ikke kan løses under den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 4. Afgørelser efter stk. 1-3 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 45, når betingelserne herfor er opfyldt.

6. I § 40 b, stk. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4, 5 og 11,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4, 5 og 8,«.

7. I § 41 ændres »§ 40, stk. 2, nr. 1, 6 og 7,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 1, 6 og 7,«.

8. I § 42, stk. 1-3, ændres 3 steder »§ 40, stk. 2, nr. 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8«.

§ 42 a. Er et barn eller en ung med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, anbragt uden for hjemmet, og tilbagekaldes samtykket, kan børn og unge-udvalget beslutte, at barnet eller den unge i op til 3 måneder fra tilbagekaldelsen af samtykket ikke skal kunne hjemtages, uanset at betingelserne i § 42 ikke er opfyldt. En sådan beslutning om en hjemtagelsesperiode kan træffes, hvis det må antages, at en øjeblikkelig hjemtagelse kan skade barnet eller den unge.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 45, når betingelserne herfor er opfyldt.

§ 45. ...

Stk. 4. En afgørelse, der er godkendt efter stk. 3 har gyldighed i 1 måned. En afgørelse vedrørende § 39 har gyldighed, indtil undersøgelsen er afsluttet, dog højst 2 måneder regnet fra den foreløbige afgørelse efter stk. 1. En afgørelse vedrørende § 42 a har gyldighed for hjemtagelsesperioden, dog højst 3 måneder regnet fra tilbagekaldelsen af samtykket. En afgørelse vedrørende § 64, stk. 4, har gyldighed, indtil der træffes en ny afgørelse om flytning eller hjemtagelse.

Stk. 6. Hvis børn og unge-udvalget ikke inden 1 måned træffer afgørelse i overensstemmelse med styrelseschefens foreløbige afgørelse, jf. stk. 5, skal børn og unge-udvalget umiddelbart orientere Ankestyrelsen herom. Børn og unge-udvalgets afgørelse har ikke virkning, før styrelseschefen snarest muligt og senest inden 10 dage har taget stilling til, om afgørelsen skal have virkning. Hvis styrelseschefen træffer afgørelse om, at børn og unge-udvalgets afgørelse ikke skal have virkning, træffer Ankestyrelsen afgørelse efter reglen i § 47, stk. 3, inden 8 uger fra børn og unge-udvalgets afgørelse.

§ 46. Foranstaltninger efter §§ 40, 41, 42 og 42 a skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål under hensyn til barnets eller den unges særlige behov, eller når den unge fylder 18 år.

9. § 42 a affattes således:

§ 42 a. Er et barn eller en ung med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, anbragt uden for hjemmet, og tilbagekaldes samtykket, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om, at barnet eller den unge i op til 6 måneder fra tilbagekaldelsen af samtykket ikke skal kunne hjemgives, uanset at betingelserne i § 42 ikke er opfyldt. En sådan afgørelse om en hjemgivelsesperiode kan træffes, når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det.

Stk. 2. Er et barn eller en ung anbragt uden for hjemmet uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, og er der ikke grundlag for at opretholde anbringelsen, jf. § 42, kan børn og unge-udvalget beslutte, at barnet eller den unge i op til 6 måneder fra afgørelsen ikke skal kunne hjemgives. En sådan beslutning om en hjemgivelsesperiode kan træffes, når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 45, når betingelserne herfor er opfyldt.

10. I § 45, stk. 4, udgår 3. pkt.

11. I § 45, stk. 6, sidste pkt., ændres »§ 47, stk. 3« til: »§ 47, stk. 4«.

12. §§ 46 og 47 affattes således:

»§ 46. Foranstaltninger efter §§ 40, 41, 42 og 42 a skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål under hensyn til barnets eller den unges særlige behov, eller når den unge fylder 18 år.

Stk. 2. Kommunen træffer afgørelse om hjemgivelse, uanset om barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet efter § 40, stk. 2, nr. 11, § 42 eller 42 a. Hvis kommunen træffer afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 42, skal kommunen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Hvis kommunen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 42.

Stk. 3. Forud for en hjemgivelse skal kommunen så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge i handleplanen, jf. § 58 a, angive den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen.

Stk. 4. Tilsvarende skal kommunen i samarbejde med den unge senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år i handleplanen, jf. § 58 a, angive, hvilken form for støtte og vejledning der ydes den unge med hensyn til boligforhold, uddannelse og arbejde samt personlig rådgivning.

§ 47. Såfremt kommunen ikke foretager fornødne undersøgelser, kan det sociale nævn træffe afgørelse om, at der skal iværksættes undersøgelse, og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.

Stk. 2. Hvis der er behov for foranstaltninger efter § 40 og kommunen undlader at iværksætte disse, kan det sociale nævn pålægge kommunen at træffe en afgørelse eller træffe en foreløbig afgørelse om foranstaltninger og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.

Stk. 3. Den Sociale Ankestyrelse har samme beføjelser som det sociale nævn og kan tillige træffe afgørelse efter §§ 39, 42, 42 a og 44 og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.

Stk. 2. Kommunen træffer afgørelse om hjemgivelse, uanset om barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet efter § 40, stk. 3, nr. 8, § 42 eller § 42 a, jf. dog stk. 3. Hvis kommunen træffer afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 42, skal kommunen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Hvis kommunen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 42.

Stk. 3. Kommunen har ikke pligt til at behandle en begæring om hjemgivelse efter stk. 2 i den periode, hvor en sag er under behandling i Ankestyrelsen eller ved landsretten.

Stk. 4. Forud for hjemgivelse skal kommunen revidere handleplanen, jf. § 58 a, og angive den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen.

Stk. 5. Den unges opholdskommune skal senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for foranstaltninger efter § 62 a. Kommunen skal samtidig i samarbejde med den unge revidere handleplanen og herunder tage stilling til den unges videre forløb i forhold til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

§ 47. Såfremt kommunen ikke foretager de fornødne undersøgelser, jf. § 38, ikke foretager de fornødne samtaler med barnet eller den unge, jf. § 58, ikke udarbejder de fornødne handleplaner, jf. § 58 a, ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 46 og 56, eller ikke mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 55, stk. 2, kan det sociale nævn træffe afgørelse om,

- 1) at der skal iværksættes en undersøgelse, jf. § 38,
- 2) at der skal finde samtale sted med barnet eller den unge, jf. § 58,
- 3) at der skal udarbejdes en handleplan, jf. § 58 a, og
- 4) at en handleplan skal revideres, jf. §§ 46 og 56, og
- 5) at der skal tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 55, stk. 2.

Stk. 2. Hvis der er behov for foranstaltninger efter § 40, og kommunen undlader at iværksætte disse i fornødent omfang, kan det sociale nævn pålægge kommunen at træffe en afgørelse eller selv træffe en foreløbig afgørelse om foranstaltninger.

Stk. 3. Det sociale nævn kan pålægge kommunen at gennemføre afgørelser efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Ankestyrelsen har samme beføjelser som de sociale nævn og kan tillige træffe afgørelse efter §§ 39, 42, 42 a og 44 og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.«

Plejefamilier, opholdssteder og kommunale døgntilbud

13. Overskriften før § 49 affattes således: »Plejefamilier, opholdssteder m.v.«

§ 49. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige kommune.

Stk. 2. Opholdssteder for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige amtskommune.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 49 b. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for godkendelse af og tilsyn med plejefamilier og opholdssteder efter § 49, stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler for tilsyn med de kommunale døgntilbud efter § 49 a.

§ 50. Kommunen betaler for barnets eller den unges ophold. Socialministeren kan fastsætte satser for godtgørelse for udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet.

§ 54. Samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, til en afgørelse efter § 40, stk. 2, nr. 11, skal omfatte formålet med anbringelsen, jf. § 58 a, stk. 4, 1. pkt.

14. § 49 affattes således:

»§ 49. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige kommune.

Stk. 2. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af den anbringende kommune.

Stk. 3. Den kommune, der godkender, jf. stk. 1 og 2, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie.

Stk. 4. Egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder, hvor den unge selv råder over sin egen bolig, skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige kommune.

Stk. 5. Opholdssteder for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige amtskommune.

Stk. 6. Afgørelser efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

15. § 49 b affattes således:

»§ 49 b. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler for godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, netværksplejefamilier, egne værelser og opholdssteder efter § 49, stk. 1, 2, 4 og 5. Socialministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler for tilsyn med de kommunale døgntilbud efter § 49 a.«

16. § 50 affattes således:

»§ 50. Kommunen betaler for barnets eller den unges ophold.

Stk. 2. Netværksplejefamilier godkendt efter § 49, stk. 2, kan få dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold samt efter en konkret vurdering få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Ydelsen fastsættes på baggrund af den tidligere bruttoindtægt.

Stk. 3. Socialministeren kan fastsætte satser for godtgørelse for udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 2.«

17. Efter § 52 indsættes før overskriften:

»§ 53. Barnets opholdskommune kan yde støtte til udgifter til forældrenes transport i forbindelse med møder i barnets opholdskommune.«

18. I § 54 ændres »§ 40, stk. 2, nr. 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8«.

19. I § 54 ændres »§ 58 a, stk. 4« til: »§ 58 a, stk. 5«.

§ 55. Kommunen træffer afgørelse om valg af anbringelsessted i overensstemmelse med den i § 58 a eller § 59 nævnte handleplan. Kommunen fører løbende tilsyn med barnets eller den unges forhold under opholdet uden for hjemmet og træffer afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse m.v. under opholdet, i det omfang det må anses for nødvendigt under hensyn til formålet med anbringelsen.

Stk. 2. Ændring af anbringelsesstedet kræver samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Er anbringelsen sket efter § 40, stk. 2, nr. 11, eller § 42 a, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan anbringelsesstedet kun ændres ved, at der træffes afgørelse efter § 42.

Stk. 4. Er anbringelsen sket efter § 42, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan anbringelsesstedet kun ændres ved, at der træffes fornyet afgørelse efter § 42. Forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, kan dog meddele samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse efter § 42.

§ 56. Kommunen skal senest 3 måneder efter, at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, vurdere, om den i § 58 a eller § 59 nævnte handleplan skal revideres, og skal herefter med højst 6 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Vurderingen af handleplanen skal ske på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 55, og efter kontakt med forældremyndighedens indehaver. Vurderingen skal omfatte såvel de dele af handleplanen, som retter sig mod barnet eller den unge, som de dele, der omhandler indsatsen over for familien under anbringelsen. Afgørelse om revision af handleplanen træffes så vidt muligt i forståelse med forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge.

§ 55 affattes således:

»§ 55. Kommunen træffer afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med handleplanen, jf. § 58 a. Samtidig med valg af anbringelsessted skal der tages stilling til barnets eller den unges skolegang. Er anbringelsesstedet beliggende i en anden kommune end barnets eller den unges opholdskommune, har opholdskommunen pligt til at underrette den stedlige kommune forud for anbringelsen.

Stk. 2. Kommunen fører løbende tilsyn med barnets eller den unges forhold under opholdet uden for hjemmet. Kommunen skal som led i tilsynet mindst én gang om året tale med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet.

Stk. 3. I det omfang det må anses for nødvendigt under hensynet til formålet med anbringelsen, træffer kommunen afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v. under opholdet.

Stk. 4. Kommunens afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. Er anbringelse sket med samtykke efter § 40, stk. 3, nr. 8, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse efter § 42, hvis betingelserne herfor er til stede. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunen, jf. stk. 1.

Stk. 6. Er anbringelse sket uden samtykke efter § 42 eller § 42 a, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe fornyet afgørelse efter § 42, hvis betingelserne herfor er til stede. Forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, kan dog meddele samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse efter § 42. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes af kommunen, jf. stk. 1, uanset om børn og unge-udvalget efterprøver anbringelsesgrundlaget.«

§ 56 affattes således:

»§ 56. Kommunen skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning over for barnet eller den unge, vurdere om indsatsen skal ændres, og om handleplanen, jf. § 58 a, skal revideres. Kommunen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Ved anbringelse uden for hjemmet skal vurderingen ske på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 55, stk. 2, og efter kontakt med forældremyndighedsindehaveren. Vurderingen skal omfatte såvel de dele af handleplanen og indsatsen, som retter sig mod barnet eller den unge, som de dele, der omhandler indsatsen over for familien. Afgørelse om revision af handleplanen træffes så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Er der udarbejdet en særskilt handleplan for støtten til forældrene efter § 58 a, stk. 8, skal kommunen tilbyde at revidere denne plan, når der er behov for det. Kommunen skal vurdere, om der er behov for at tilbyde en revision af planen senest 3 måneder efter, at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet. Herefter skal kommunen med højst 6 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.

Stk. 3. Er anbringelsesstedet beliggende i en anden kommune end barnets eller den unges opholdskommune, underrettes den stedlige kommune forud for anbringelsen.

§ 57. Forældrene og barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet. Kommunen skal sørge for, at forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge holdes ved lige. En ret til samvær og kontakt, der er aftalt mellem forældrene eller er fastsat i medfør af §§ 17, 18 og 26 i lov om forældremyndighed og samvær, opretholdes under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, men kan reguleres eller midlertidigt ophæves efter reglerne i stk. 2-4.

Stk. 2. Kommunen træffer om fornødent afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved afgørelsen lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen. Der kan ikke efter 1. pkt. træffes afgørelser, som medfører, at samvær og kontakt kun må finde sted mindre end en gang om måneden. En sådan afgørelse sidestilles med en afbrydelse af forbindelsen og skal træffes af børn og unge-udvalget efter stk. 3.

Stk. 3. Når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget for en bestemt periode træffe afgørelse om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen. Under de samme betingelser og ligeledes for en bestemt periode kan der træffes afgørelse om at afbryde forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge, ligesom der kan træffes afgørelse om, at barnets eller den unges anbringelsessted ikke må oplyses over for forældrene.

Stk. 2. Er der udarbejdet en særskilt plan for støtten til forældrene efter § 58 a, stk. 7, skal kommunen tilbyde at revidere denne plan, når der er behov for det. Kommunen skal senest 3 måneder efter, at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, tilbyde en revision af planen. Kommunen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.«

22. I § 57, *stk. 1*, indsættes efter 2. pkt.:

»Kommunen har i den forbindelse pligt til at sikre, at forældrene får information om barnets hverdag, og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældre og anbringelsessted.«

3. pkt. bliver herefter 4. pkt.

23. I § 57, *stk. 2*, indsættes som nyt 5. pkt.:

»Kommunen kan med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at samværet mellem forældre og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en 3. person til stede.«

24. I § 57, *stk. 3, 2. pkt.*, indsættes efter »forbindelsen«: » i form af samvær, brev-, mail- eller telefonforbindelse«.

25. Efter § 57 indsættes i *kapitel 9*:

»§ 57 a. Kommunen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.«

§ 58. Forinden myndigheden træffer afgørelse i en sag om foranstaltninger efter kapitel 8, og forinden der træffes afgørelse i en sag om ophør af en anbringelse, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge herom.

Stk. 2. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte foranstaltning og til spørgsmålet om ophør af anbringelse søges tilvejebragt.

§ 58 a. Kommunen skal skønne, om det er hensigtsmæssigt som led i tilbud til børn og unge efter afsnit II at tilbyde at udarbejde en handleplan, jf. dog stk. 2, 4 og 5. Vurderingen skal ske ud fra barnets, den unges eller forældrenes ønske og karakteren og omfanget af det pågældende tilbud.

Stk. 2. Inden der træffes afgørelse om forebyggende foranstaltninger efter §§ 40 og 62 a, skal kommunen tilbyde at udarbejde en handleplan, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 3. Er der udarbejdet en handleplan, jf. stk. 1 eller 2, skal kommunen tilbyde at revidere denne plan, når der er behov for dette. Kommunen skal højst med 6 måneders mellemrum vurdere, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.

Stk. 4. Inden der træffes afgørelse om at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 2, nr. 11, og § 42, skal der udarbejdes en handleplan. Kan anbringelsen ikke afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med anbringelsen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunen snarest muligt at opstille en handleplan.

Stk. 5. For unge under 18 år, der har begået volds-kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal kommunen udarbejde en handleplan for en indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 6. Kommunen skal udarbejde en foreløbig handleplan, jf. stk. 5, senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet.

Stk. 7. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal under hensyn til dette formål tillige angive indsatsens forventede varighed og særlige forhold vedrørende barnet eller den unge, herunder behandling, uddannelse m.v. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. stk. 4, skal handleplanen endvidere angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnets eller den unges hjemgivelse.

Stk. 8. Kommunen skal tilbyde forældrene at udarbejde en særskilt plan for støtte til forældrene i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.

26. § 58, stk. 1, affattes således:

»§ 58. Forinden myndigheden træffer afgørelse efter §§ 39, 40 og 41-46, § 47, stk. 2-4, og §§ 55-57, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge herom.«

27. § 58, stk. 2, 2. pkt. affattes således:

»Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt.«

28. § 58 a affattes således:

»§ 58 a. Kommunen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger efter § 40, § 42 eller § 62 a. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan.

Stk. 2. For unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug skal kommunen udarbejde en handleplan for den behandling, der skal iværksættes, samt for den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie og med inddragelse af amtskommunens misbrugscenter.

Stk. 3. For unge under 18 år, der har begået volds-kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal kommunen udarbejde en handleplan for en indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 4. Kommunen skal udarbejde en foreløbig handleplan, jf. stk. 3, senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet.

Stk. 5. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal bygge på de undersøgelser, der er gennemført, jf. § 38, og opstille mål og delmål i forhold til barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritid og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 6. En handleplan skal endvidere angive indsatsens forventede varighed. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 3, nr. 8, og § 42, skal en handleplan tillige angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnet eller den unges hjemgivelse.

§ 59. En indstilling om anbringelse uden for hjemmet efter § 42 skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 42 anses for opfyldt,
- 2) de foranstaltninger efter § 40, stk. 2, der har været iværksat eller har været tilbudt familien, og grundene til, at foranstaltninger af denne karakter nu må anses for utilstrækkelige eller uanvendelige,
- 3) de forhold i familien og hos barnet eller den unge eller i dennes omgivelser, som under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet kan bidrage til at klare vanskelighederne,
- 4) den handleplan for anbringelsen, jf. § 58 a, stk. 5, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for barnet eller den unge og dennes familie under anbringelsen uden for hjemmet og i tiden derefter, og
- 5) barnets eller den unges holdning til den påtænkte foranstaltning.

§ 59 a. En indstilling om, at et barn eller en ung ikke kan hjemtages i op til 3 måneder efter § 42 a, skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 42 a anses for opfyldt,
- 2) de forhold i familien og hos barnet eller den unge eller i dennes omgivelser, som i en hjemtagelsesperiode på op til 3 måneder kan bidrage til at klare vanskelighederne,
- 3) den handleplan for anbringelsen, jf. § 58 a, stk. 5, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for barnet eller den unge og dennes familie i hjemtagelsesperioden og i tiden derefter, og
- 4) barnets eller den unges holdning til den påtænkte foranstaltning

§ 60. Kommunen tilbyder forældremyndighedens indehaver gratis advokatbistand under en sag om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse som nævnt i § 39,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 42,
- 3) opretholdelse af en anbringelse i op til 3 måneder efter § 42 a,
- 4) opretholdelse af en anbringelse efter § 43,
- 5) gennemførelse af lægelig undersøgelse eller behandling efter § 44,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 45, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 55, stk. 3 eller 4, jf. § 42,
- 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 57, stk. 3 og
- 9) brev og telefonkontrol, jf. § 108, stk. 2.

Stk. 7. Kommunen skal tilbyde forældrene at udarbejde en særskilt plan for støtten til forældrene i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.«

29. I § 59, nr. 2, ændres »§ 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 3«.

30. I § 59, nr. 4, ændres »§ 58 a, stk. 5« til: »§ 58 a«.

31. I § 59 a ændres to steder »3 måneder« til: »6 måneder«.

32. I § 59 a, nr. 3, ændres »§ 58 a, stk. 5« til: »§ 58 a«.

33. I § 60, stk. 1, indsættes efter »forældremyndighedens indehaver«: »og den unge, der er fyldt 15 år«.

34. I § 60, stk. 1, nr. 3, ændres »3 måneder« til: »6 måneder«.

35. I § 60, stk. 1, nr. 7, ændres »§ 55, stk. 3 eller 4,« til: »§ 55, stk. 5 eller 6,«.

Stk. 2. Såvel forældremyndighedens indehaver som plejeforældrene skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag om flytning eller hjemtagelse af et barn eller en ung i privat familiepleje efter § 64, stk. 4.

Stk. 3. En ung, der er fyldt 15 år, skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag som nævnt i stk. 1, nr. 1-7.

Stk. 4. Under en sag om afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 57, stk. 3, og en sag om brev- og telefonkontrol efter § 108, stk. 2, med den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, skal denne have tilbud om gratis advokatbistand.

Stk. 5. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31

§ 61. Forinden der træffes afgørelse i en sag som nævnt i § 60, påhviler det kommunen at gøre indehaveren af forældremyndigheden bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og retten til at udtale sig om sagen, forinden afgørelsen træffes.

Stk. 2. Tilsvarende forpligtelse har kommunen over for de i § 60, stk. 2-4, nævnte personer, for så vidt angår de heri nævnte afgørelser.

§ 62. Børn og unge-udvalget efter § 18 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område træffer i et møde afgørelse om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 39,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 42,
- 3) opretholdelse af en anbringelse i op til 3 måneder efter § 42 a,
- 4) opretholdelse af en anbringelse efter § 43,
- 5) gennemførelse af lægelig undersøgelse eller behandling efter § 44,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 45, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 55, stk. 3 eller 4, jf. § 42,
- 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 57, stk. 3,
- 9) flytning eller hjemtagelse efter § 64, stk. 4,
- 10) brev- og telefonkontrol efter § 108, stk. 2, og
- 11) anbefaling til Den Sociale Ankestyrelse af adoption uden samtykke, jf. adoptionsloven.

Stk. 4. Til vedtagelse af en afgørelse efter § 39, §§ 42-44, § 45, stk. 3, § 55, stk. 2, § 57, stk. 3, § 108, stk. 2, samt afgørelse om anbefaling af adoption, jf. stk. 1, nr. 11, kræves, at mindst 4 af børn og unge-udvalgets 5 medlemmer stemmer for afgørelsen. Afgørelser efter § 64, stk. 4, træffes ved almindelig stemmeflerhed.

36. § 60, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Forældremyndighedens indehaver, en ung, der er fyldt 15 år, og plejeforældrene skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag om flytning eller hjemtagelse fra privat familiepleje efter § 64, stk. 4.«

37. § 60, stk. 3, ophæves. Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

38. § 61, stk. 1, affattes således:

»**§ 61.** Forinden der træffes afgørelse i en sag som nævnt i § 60, påhviler det kommunen at gøre indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 15 år, bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og retten til at udtale sig, inden afgørelsen træffes.«

39. I § 61, stk. 2, ændres »§ 60, stk. 2-4,« til: »§ 60, stk. 2 og 3,«.

40. I § 62, stk. 1, nr. 3, ændres »3 måneder« til: »6 måneder«.

41. I § 62, stk. 1, nr. 7, ændres »§ 55, stk. 3 eller 4,« til: »§ 55, stk. 5 eller 6,«.

42. I § 62, stk. 4, ændres »§ 55, stk. 2,« til: »§ 55, stk. 5 og 6,«.

Bilag til f. t. l. vedr. social service m.v.

§ 62 a. Kommunen yder hjælp efter stk. 2 og 3 til unge i alderen fra 18 til 22 år, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed.

Stk. 2. Kommunen kan træffe afgørelse om, at en tildelt personlig rådgiver eller en fast kontaktperson, jf. § 40, stk. 2, nr. 6 og 7, kan opretholdes.

Stk. 3. Til unge, der er eller var anbragt uden for hjemmet i et anbringelsessted efter reglerne i kapitel 8 umiddelbart inden det fyldte 18. år, kan kommunen træffe afgørelse om,

- 1) at døgnophold, jf. § 40 b, i et anbringelsessted, jf. §§ 49 og 51, kan opretholdes,
- 2) at udpege en personlig rådgiver for den unge, jf. § 40, stk. 2, nr. 6,
- 3) at udpege en fast kontaktperson for den unge, jf. § 40, stk. 2, nr. 7, og
- 4) at etablere en udslningsordning, jf. § 40 b, i det hidtidige anbringelsessted.

§ 94 a. Private botilbud efter § 40, stk. 2, nr. 4, og §§ 91 og 93 skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige amtskommune. Godkendelsen skal også omfatte den hjælp efter loven, der ydes af det private botilbud under opholdet. Dette gælder dog ikke for sådanne tilbud, med hvilke en kommune eller en amtskommune har indgået en generel aftale om anvendelse af botilbudet, herunder om tilsyn.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Under ophold i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge kan børn og unge-udvalget, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, uden retskendelse træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen. Kontrol af breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. § 60, stk. 3, må ikke finde sted. En afgørelse efter 1. pkt. kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 45, når betingelserne herfor er opfyldt. Socialministeren fastsætter regler om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

43. I § 62 a, stk. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 6 og 7,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 6 og 7,«.

44. I § 62 a, stk. 2, indsættes efter »kan opretholdes:« »eller tildeles igen efter det fyldte 18. år«.

45. I § 62 a, stk. 3, nr. 1, indsættes efter »kan opretholdes:« »eller genetableres«.

46. I § 62 a, stk. 3, nr. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 6,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 6,«.

47. I § 62 a, stk. 3, nr. 3, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 7,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 7,«.

48. I § 62 a indsættes som nyt stykke:

»Stk. 6. Kommunen skal, i det omfang det er muligt, sørge for, at unge, som har været anbragt uden for hjemmet efter reglerne i kapitel 8, umiddelbart inden det fyldte 18. år får mulighed for at vende tilbage til det tidligere anbringelsessted kortvarigt, uanset om der iværksættes foranstaltninger efter stk. 3.«

49. I § 94 a stk. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4«.

50. I § 108, stk. 2, indsættes efter 1. punktum: »Afgørelsen træffes for en bestemt periode.«

§ 122. Afgørelser efter § 55, stk. 1, og § 57, stk. 2, kan af forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Afgørelser efter § 57, stk. 2, kan, i det omfang de angår den af forældrene, som ikke har del i forældremyndigheden, af denne indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. Ved behandlingen i Ankestyrelsen finder § 60, § 61 og § 62, stk. 2 og 3, tilsvarende anvendelse. Dette gælder også, når Ankestyrelsen behandler en sag efter § 47, stk. 3.

§ 124. Ankestyrelsens afgørelser efter § 47, stk. 3, og § 123 kan ved henvendelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kræves forelagt for landsretten.

Stk. 3. Kommunen afholder, medmindre foranstaltningerne m.v. er omfattet af grundtakster, jf. §§ 131 a og 131 c, endeligt udgifterne til følgende:

- 1) Foranstaltninger for børn og unge med særlige behov for støtte efter § 40, stk. 2, nr. 1-3, 6-10 og 12, § 40 a, § 62 a, stk. 2, og stk. 3, nr. 2 og 3.
- 2) Udgifter til den særlige supplerende ydelse efter § 29 a.
- 3) Personlig hjælp og pleje m.v. efter § 30 og ledsagelse efter § 31.
- 4) Almene tilbud efter § 65.
- 5) Udgifter til husly efter § 66.
- 6) Personlig hjælp efter §§ 71-73 a og 76.
- 7) Tilskud til ansættelse af hjælpere til pleje m.v. efter § 77.
- 8) Ledsageordning efter § 78.
- 9) Støtte- og kontaktperson efter §§ 79 og 80.
- 10) Kommunale tilbud efter § 86, § 87, stk. 4, § 88, stk. 3, og § 89.
- 11) Ophold i boformer efter § 91.
- 12) Ophold for personer fyldt 67 år i amtskommunale tilbud efter §§ 92 og 93.
- 13) Hjælpe midler og forbrugsgoder, der bevilges af kommunen, jf. § 97, stk. 1, og § 98, stk. 1.
- 14) Støtte til individuel befordring efter § 103.

51. § 122 affattes således:

»**§ 122.** Afgørelser om valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted efter § 55, stk. 1 og 3, kan af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, samt af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Afgørelser om behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v., jf. § 55, stk.3, samt afgørelser om samvær og kontakt efter § 57, stk. 2, kan af den unge, der er fyldt 15 år, og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. I det omfang afgørelsen angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan afgørelsen af denne på samme måde indbringes for det sociale nævn.«

52. I § 123, stk. 4, ændres »§ 47, stk. 3« til: »§ 47, stk. 4«.

53. I § 123 indsættes som stk. 5:

»*Stk. 5.* I forbindelse med behandlingen af sagen i Ankestyrelsen har forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, ret til at få dækket udgifter til møder i Ankestyrelsen.«

54. I § 124, stk. 1, ændres »§ 47, stk. 3« til: »§ 47, stk. 4«.

55. I § 129, stk. 3, nr. 1, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 1-3, 6-10 og 12, § 40 a, § 62 a, stk. 2, og stk. 3, nr. 2 og 3« til: »§ 40, stk. 3, nr. 1-3, 6, 7, 9 og 10, § 40 a, § 62 a, stk. 2, stk. 3, nr. 2 og 3 og stk. 6«.

- 15) Løn til pasning af nærtstående med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse efter § 103 a.
- 16) Hjælp i forbindelse med pasning af døende efter kapitel 20.
- 17) Ophold i plejehjem og beskyttede boliger efter § 140, stk. 1, ophold i ustøttede private plejeboliger, jf. § 1, stk. 4, i lov om leje, og ophold i ustøttede almene plejeboliger, jf. § 143 i i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Stk. 2. Staten afholder fuldt ud udgifter til hjælp efter § 28, § 29, § 40, stk. 2, nr. 1-10, § 40, stk. 2, nr. 12, § 40 a, § 62 a, stk. 2 og stk. 3, nr. 2 og 3, § 77, § 79 og § 84 i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelsen.

Stk. 2. Hver kommune modtager fra 2004 for tilbud efter denne lov et tilskud på 75.000 kr. pr.

- 1) barn eller ung i et særligt dagtilbud eller klubtilbud efter §§ 16 og 23,
- 2) barn eller ung anbragt uden for hjemmet efter § 40, stk. 2, nr. 11, og §§ 42 og 45 og
- 3) familie i døgnophold efter § 40, stk. 2, nr. 4.

§ 11 c. Hvis det er nødvendigt for sagens behandling, kan kravet om samtykke efter § 11 a, stk. 1 og 3, fraviges i sager om

- 1) særlig støtte til børn og unge efter kapitel 8 i lov om social service, hvor myndighederne kan påbegynde en sag eller træffe afgørelse uden forældrenes samtykke,
- 2) førtidspension, hvor myndigheden kan påbegynde en sag eller træffe afgørelse i en sag, uden at den pågældende person selv har rettet henvendelse herom, jf. § 17, stk. 2, i lov om social pension,
- 3) frakendelse af førtidspension, jf. § 44, stk. 1, i lov om social pension, og frakendelse eller overflytning til anden pension, jf. § 44, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., og
- 4) tilbagebetaling af sociale ydelser.

§ 72. Klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning, jf. dog stk. 2, 3 og 5.

Stk. 2. Ankestyrelsen og det sociale nævn kan efter begæring tillægge en klage over en afgørelse om botilbud efter kapitel 18 i lov om social service opsættende virkning.

56. I § 133, *stk. 2*, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 1-10, § 40, stk. 2, nr. 12,« til: »§ 40, stk. 3, nr. 1-7, 9 og 10,«.

57. I § 135 a, stk. 2, nr. 2, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 11« til: »§ 40, stk. 3, nr. 8«.

58. I § 135 a, stk. 2, nr. 3, ændres »§ 40, stk. 2, nr. 4« til: »§ 40, stk. 3, nr. 4«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004, som ændret ved § 3 i lov nr. 191 af 24. marts 2004, foretages følgende ændringer:

1. I § 11 c, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »uden forældrenes samtykke« »samt i forbindelse med undersøgelser efter § 38 i lov om social service«.

2. § 72 stk. 1 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 72. Klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning, jf. dog stk. 2-5 og stk. 7.

Stk. 2. Klage over valg af anbringelsessted efter § 122, stk. 1, i lov om social service har opsættende

Stk. 3. Klage til Ankestyrelsen over optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 109 e i lov om social service har opsættende virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, træffer det sociale nævn samtidig med afgørelsen om optagelsen i et særligt botilbud afgørelse om at iværksætte optagelsen straks. Afgørelsen om at ophæve en opsættende virkning kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 4. Sager efter stk. 2 behandles i Ankestyrelsen efter § 57.

Stk. 5. Klager over kommunens krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte i medfør af § 47 i lov om individuel boligstøtte har opsættende virkning.

Stk. 6. Hvis Ankestyrelsen eller det sociale nævn ændrer en afgørelse til skade for ansøgeren, træffer Ankestyrelsen eller det sociale nævn samtidig beslutning om, fra hvilket tidspunkt ændringen skal ske.

Stk. 7. Ankestyrelsen kan ved afgørelser om støtte til køb af bil, jf. § 99, stk. 1 og 2, i lov om social service, samtidig træffe afgørelse om bortfald af bevilning, opsigelse af lån m.v.

virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, træffer kommunen, samtidig med afgørelse om valg af anbringelsessted, eller ændret anbringelsessted afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Afgørelsen om, at iværksætte afgørelsen straks, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage over en afgørelse om at anbringelse uden for hjemmet ikke skal opretholdes, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1, i lov om social service, har opsættende virkning.«

Stk. 2-7 bliver herefter til stk. 4-9.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2006.

Stk. 2. Kommunens sammenhængende børnepolitik, jf. § 1, nr. 1, skal første gang være udarbejdet og offentliggjort inden udgangen af 2006.

Stk. 3. Kravet om udarbejdelse af handleplaner efter § 58 a gælder ikke for foranstaltninger, hvorom der er truffet afgørelse inden den 1. januar 2006, hvis der efter de hidtil gældende regler ikke var krav om udarbejdelse af en handleplan forud for foranstaltningen. Ved revision af handleplaner, jf. § 56, udarbejdet i forbindelse med en foranstaltning, hvorom der er truffet afgørelse før den 1. januar 2006, stilles der ikke krav om, at handleplanen skal opfylde betingelserne i § 58 a, stk. 5, nr. 1-6.

Til lovforslag nr. L 8. Skriftlig fremsættelse (6. oktober 2004)

Socialministeren (Eva Kjer Hansen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform).
(Lovforslag nr. L 8).

Lovforslaget følger op på aftalen mellem regeringen og Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om en forstærket indsats over for udsatte børn og familier.

Baggrunden for anbringelsesreformen er, at forskning og evalueringer i de senere år gang på gang har konkluderet, at kvaliteten i indsatsen over for udsatte børn og unge ikke er tilfredsstillende. Både danske og internationale undersøgelser peger på, at børn, som har været anbragt uden for hjemmet, statistisk set ofte klarer sig dårligt som voksne, både erhvervs-, familie- og sundhedsmæssigt. Samtidig peger en række undersøgelser på, at indsatsen på området ikke lever op til lovgivningens intentioner.

Anbringelsesreformen skal rette op på disse problemer og give udsatte børn bedre betingelser for en ordentlig opvækst. Målsætningen er, at de anbragte børn skal have samme muligheder som andre børn og unge med hensyn til uddannelse, arbejde og familieliv.

Lovforslaget indeholder en række ændringer, der skal give: 1) Tidligere indsats, 2) bedre sagsbehandling, 3) mere fokus på anbragte børns skolegang, 4) styrket inddragelse af udsatte børn og familier, 5) et løft for børns retssikkerhed, 6) stærkere kontrol med kommunerne, samt 7) øget efterværn og forbedret udslusning efter en anbringelse.

Lovforslaget skønnes at ville medføre merudgifter på 242,5 mio. kr. (2005 – pl), som finansieres af satspuljen for 2005. Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.